

SCB-Indikatorer

E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

Detaljhandeln vände upp i maj

Försäljningsvolym i detaljhandeln
Säsongrensade månadsvärden. Index 2010=100

- Nedåtrekyl för orderingången
Sid 5
- Minskad produktion i näringslivet
Sid 11

I fokus:
**Industrin
i ett bransch-
perspektiv**
sid 12

KOMMENTARER & ANALYS

INNEHÅLL

Konjunkturläget.....	2	"I fokus".....	12
Industri.....	4	Priser.....	14
Utrikeshandel.....	7	Arbetsmarknad.....	16
Varuhandel.....	9	Finansmarknad.....	17
Bygghandeln.....	11	Internationell utblick.....	19
Näringsliv.....	11	Svenska ekonomiska indikatorer.....	22

KONJUNKTURLÄGET

Fortsatt svagt konjunkturläge

När halva 2013 snart har gått kan man konstatera att förhoppningarna från början på året om en snabb konjunkturförstärkning kommit på skam. Sveriges BNP ökade visserligen mer än analytikerna väntat under första kvartalet men det var med stor sannolikhet en tillfällig förstärkning. Tillväxtutsikterna är istället huvudsakligen svaga då exporten fortsätter att gå knackigt och investeringarna backar. SCB:s statistik visar att industrins kapacitetsutnyttjande låg kvar på en låg nivå under första kvartalet och att såväl industrins som tjänstesektorns investeringar väntas sjunka betydligt i år. Många sätter sina förhoppningar till hushållen men trots stora inkomstökningar har de hittills inte ökat konsumtionen i någon högre grad utan istället ökat sparandet. Detaljhandelsstatistiken för maj visade dock på ett rejält lyft för sällanköpsvaruhandeln vilket kan vara ett första tecken på att hushållens konsumtionsbenägenhet är på väg att öka.

Även om svensk ekonomi för tillfället är svag så är det återigen värt att påpeka att vi klarat oss häpnadsväckande väl genom de senaste årens globala konjunktursvacka. Både BNP-tillväxten och arbetsmarknaden har utvecklats betydligt bättre än i de flesta jämförbara länder. Arbetslösheten har visserligen uppvisat en stigande trend de senaste två åren men det beror i hög grad på ökat arbetskraftsdeltagande och sysselsättningsgraden har varit oförändrad. Det är framför allt industrin som tagit stryk de senaste åren med sjunkande produktion och minskad sysselsättning medan tjänstesektorn klarat sig hyggligt. Att det främst är den exportberoende industrin som har det tungt understryker att lågkonjunkturen har sitt ursprung i den svaga situationen i omvärlden.

Ljusning anas för industrin

Utvecklingen i industrin har hittills under året varit något svagare än vad som väntades i vintras, men ser nu ut att vara på väg åt rätt håll. Återhämtningen har ännu inte kommit igång på allvar men inför andra halvan av året ser industrikonjunkturen trots allt betydligt ljusare ut än för ett halvår sedan. Swedbank/Silfs inköpschefsindex har uppvisat en positiv trend under året och efter ett bakslag i april steg index åter i maj och var med värdet 51,9 tillbaka i tillväxtzonen. Såväl delindex för produktionen som för orderingen befann sig över det neutrala 50-strecket och index för produktionsplaner steg med drygt 4 enheter till 59,1 vilket tydligt indikerar ökad produktion under kommande halvår.

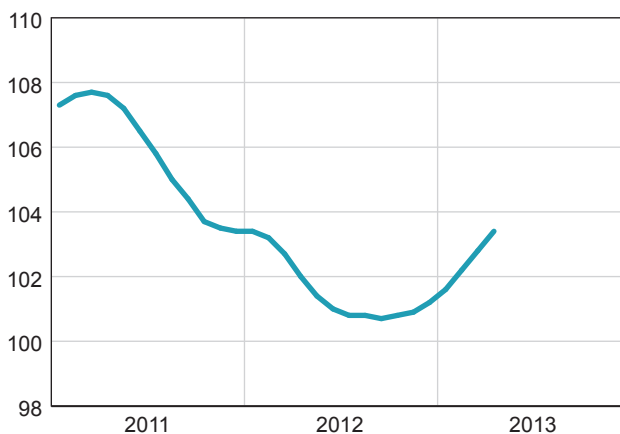
Även Konjunkturinstitutets (KI) konjunkturbarometer indikerar en viss konjunkturförstärkning för industrin även om bilden inte är lika ljus som i inköpschefsindex. Tillverkningsindustrins konfidensindikator har efter nedgången i höstas stigit ganska långsamt och backade rejält i maj. I juni återhämtades visserligen större delen av fallet i maj men industriindikatorn ligger alltjämt drygt 5 enheter under det historiska genomsnittet. Index för orderingen ökade i juni vilket berodde på bättre drag på exportmarknaden och omdömena om exportorderingen har under våren förbättrats betydligt jämfört med den svaga situationen under slutet av 2012.

Exportefterfrågan på uppgång

Att industrins ordergång förbättrats bekräftas även av SCB:s orderstatistik. I april minskade den visserligen rejält jämfört med föregående månad, men en reaktion var att vänta efter den mycket kraftiga uppgången i mars. Sett över en lite längre tidsperiod är utvecklingen positiv och under februari-april var orderingen 6 procent högre än föregående tremånadersperiod, korrigerat för säsongvariationer. Uppgången de senaste tre månaderna har främst drivits av hemmamarknaden men det beror mest på en mycket stor tillfällig uppgång i mars. Bortser man från denna effekt så är det tydligt att det är exportmarknaden som går starkast för tillfället. Efter att ha sjunkit sedan andra kvartalet 2011 stabiliserades exportefterfrågan under andra halvåret 2012 och sedan årsskiftet har trenden pekat uppåt. Det är framför allt för investeringsvarubranscherna som det vänt och den bransch som gått starkast är transportmedelsindustrin.

Industrins ordergång från exportmarknaden

Volymindex 2010=100. Trendskattning

Teknikföretagen vittnar om vändning

Att investeringsvarubranscherna stärkts på senare tid syns

även i KI-barometern där där läget för såväl maskinindustrin som fordonsindustrin förbättrats betydligt jämfört med årsskiftet. Uppgången bekräftas även av Teknikföretagens konjunkturbarometer för andra kvartalet som visar att konjunkturen för teknikindustrin bottnat och är på väg uppåt. Redan förra kvartalet fanns tecken på att botten var nära men medan det då var enstaka storföretag som rapporterade ökad orderingång har nu även små och medelstora företag märkt av en vändning. Precis som SCB:s statistik visar är det framförallt exportefterfrågan som ökar men för första gången på två år ökar även orderingången från hemmamarknaden. Den bransch som uppvisar det tydligaste uppsvinget är transportmedelsindustrin, i synnerhet underleverantörerna till bilindustrin som rapporterar kraftigt ökad efterfrågan från såväl utlandet som hemmamarknaden.

KI spår långsam återhämtning

KI-barometern för juni visade förutom en förbättring i industrin även på ett höjt stämningsläge i detaljhandeln samt små uppgångar för tjänstesektorn och hushållsförtroendet. Den sammansatta barometerindikatorn vände efter två månader med nedgång upp med 2,7 enheter och är nu tillbaka på ungefär samma nivå som i februari-mars. Indikatorn ligger 5,5 enheter under det historiska genomsnittet vilket indikerar att tillväxten i svensk ekonomi fortfarande är svagare än normalt. Samtidigt med junibarometern publicerade KI även en ny konjunkturprognos. KI tror att den höga BNP-tillväxten under första kvartalet var temporär och att BNP blir oförändrad under andra kvartalet. Precis som vi skrivit om här i SCB-indikatorer så konstaterar KI att BNP-uppgången under första kvartalet till stor del orsakades av tillfälliga effekter i form av lageruppbyggnad och högre energikonsumtion till följd av en kall vinter. Att både export och investeringar föll indikerar att den underliggande efterfrågan var svag och man spår att företagen tvingas dra ner sina lager under andra kvartalet, vilket sänker BNP-tillväxten.

Efter ett svagt andra kvartal tror KI att en återhämtning inleds till hösten och precis som i tidigare prognoser så spår man att det är hushållskonsumtionen som ska driva tillväxten. De disponibla inkomsterna har stigit rejält på senare tid och sparkvoten är historiskt hög vilket tillsammans med en betydande förmögenhet innebär att hushållen har goda möjligheter att konsumera. KI tror dock inte att hushållskonsumtionen stiger med mer än 2,8 procent i år vilket tillsammans med sjunkande investeringar och fortsatt minskad export innebär att den kalenderkorrigerade BNP-tillväxten stannar på 1,5 procent, vilket är en tämligen liten förbättring jämfört med förra årets 1,1 procent.

Exporten väntas ta fart 2014

KI tror att euroområdet snart är ute ur recessionen och att BNP börjar stiga igen andra halvåret. Ett stöd för denna uppfattning är att såväl inköpschefsindex för euroområdet som EU-kommissionens konjunkturbarometer stärkts på senare tid. Preliminära beräkningar visar att inköpschefsindex i juni låg på den högsta nivån på 16 månader och

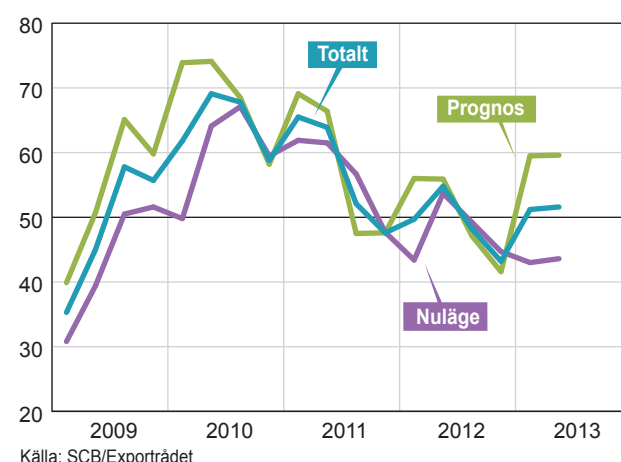
konjunkturbarometern för samma månad visade på ett tydligt förbättrat stämningsläge såväl i näringslivet som bland konsumenterna. Under 2014 tror KI att BNP-tillväxten i euroområdet ökar vilket i kombination med fortsatt konjunkturåterhämtning i USA och expansiv politik i Japan väntas leda till ökad global efterfrågan. Det innebär ett lyft för den svenska utrikeshandeln och exporten spås öka med 4,4 procent nästa år vilket drar upp kapacitetsutnyttjande i industrin. Till följd av det tvingas industrin börja investera och då även bostadsinvesteringarna väntas öka leder det till att de fasta bruttoinvesteringarna vänder upp och ökar med hela 4,6 procent nästa år. I kombination med en fortsatt hygglig tillväxt i hushållskonsumtionen resulterar det i att BNP-tillväxten växlar upp till 2,7 procent nästa år. Under kommande år väntas en årlig BNP-tillväxt på drygt 3 procent men det dröjer ända till 2017 innan ekonomin är i balans och arbetslösheten når ner till den bedömda jämviktsnivån på strax över 6,5 procent.

Exportcheferna fortsatt optimistiska

KI spår alltså att det dröjer till nästa år innan exporten tar fart men resultat från Business Swedens Exportchefsindex (EMI) visar att exportcheferna i det svenska näringslivet tror att vändningen kommer tidigare. EMI var visserligen i stort sett oförändrat från första till andra kvartalet vilket innebar att de positiva prognoserna från första kvartalets undersökning inte infriades, men trots det är prognoserna fortsatt starka. Nulägesindex förbättrades enbart marginellt och låg med värdet 43,6 kvar en bra bit under det neutrala 50-strecket vilket visar att läget när undersökningen genomfördes i slutet på april och början på maj fortfarande var betydligt svagare än normalt. Trots det bestod som sagt exportchefernas optimism och det framåtblickande delindexet EMI prognos låg kvar på en hög nivå. Värdet 59,6 indikerar en avsevärt växande efterfrågan under kommande kvartal.

Exportchefsindex

Diffusionsindex. Värdet över 50 betyder att fler företag tror på en förstärkning än en försvagning av exportkonjunkturen

Den region man tror mest på är fortsatt Asien även om delindexet sjönk tillbaka något. Även från Nordamerika, Sydamerika och Mellanöstern/Afrika tror exportcheferna

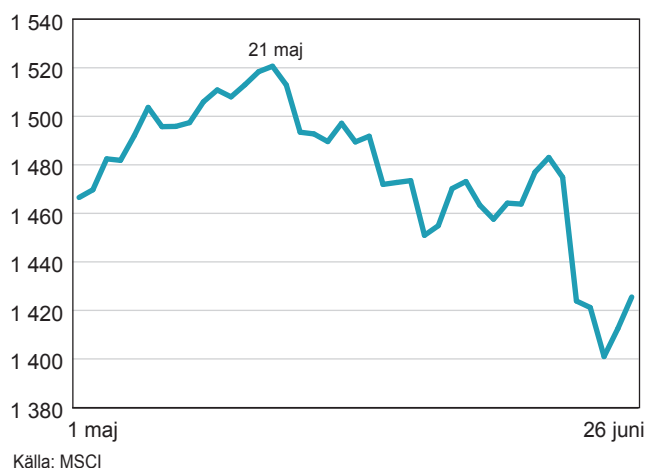
fortsatt på ökad efterfrågan och dessutom syns ett trendbrott för Central- och Östeuropa varifrån efterfrågan nu väntas öka. Däremot backade index för Väst Europa åter under 50 och endast 13 procent av företagen tror på en växande marknad där.

Oro på finansmarknaderna

Under den senaste månaden har riskaptiten på finansmarknaderna sjunkit och världens börser har fallit på bred front. Stockholmsbörsen är bland de hårdast drabbade och sedan toppen den 22 maj har index sjunkit med runt 10 procent. Det finns två orsaker till att investerare världen över dragit öronen åt sig. Den viktigaste är att man oroar sig för centralbankerna ska börja strama åt den mycket expansiva penningpolitiken. Finansoron inleddes då Ben Bernanke, chef för amerikanska centralbanken Fed, i ett tal inför kongressen den 22 maj flaggade för att man skulle börja dra ner på de stora obligationsköpen. När Fed förra veckan offentliggjorde sina planer visade det sig att stödköpen för tillfället fortsätter i oförändrad skala men att en reduktion kan ske senare i år och att köpen troligtvis avslutas under 2014. Marknadens reaktion på detta blev stora börsfall och stigande räntor. I Europa frågar sig samtidigt investerarna om ECB har några fler åtgärder att ta till efter de stora lånen till bankerna och lanserandet av obligationsköp. En ytterligare sänkning av räntan samt negativa depositionsräntor finns visserligen kvar i verktygslådan men bedöms ha små effekter på den reala ekonomin. Vidare finns en besvikelse över att den japanska centralbanken inte följt upp den mycket expansiva penningpolitiken med ytterligare stimulanser efter att börsnedgången accelererat och yenen stärkts.

Global börsutveckling

Morgan Stanleys världsindex (MSCI)

Den andra orsaken till finansmarknadens nervositet är ökad oro kring världskonjunkturen, i synnerhet den kinesiska ekonomin. Nedgången på den japanska börsen startade med en tämligen blygsam försämring av det kinesiska inköpschefsindexet och sedan dess har konjunktur-signalerna från Kina försämrats ytterligare. Utvecklingen påskyndas av att det kinesiska finansiella systemet svajar med brist på pengar och rusande interbankräntor. På andra

håll går det visserligen åt rätt håll med fortsatt förbättrad amerikanska ekonomi och hyggligt drag i Japan tack vare mycket expansiv politik. Flera av tillväxtländerna har däremot överraskat negativt och sammantaget ser den globala tillväxten ut att bli sämre än väntat både i år och nästa år. Börsuppgången som skett sedan i höstas har förutom den stora tillgången på billiga pengar byggt på förhoppningar om förbättrad konjunktur och högre vinster hos företagen. När världsekonomin inte stärkts i den takt som investerarna hoppats på framstår den påtagliga uppvärderingen av företagssektorn i viss grad som överdriven vilket talar för fortsatt börsnedgång.

INDUSTRI

Efter två månader i rad med ökad industriproduktion kom inte helt oväntat en nedåttrekyl i april då produktionen minskade något. Sett över en längre tid är trenden ändå positiv där industriproduktionen under tremånadersperioden februari–april varit högre än under föregående tremånadersperiod. Ett positivt tecken i april var att motorfordonsindustrin ökade produktionen rejält.

Konjunkturinstitutets senaste barometer visade att konfidensindikatorn för industrin steg något i juni efter en dipp i maj. Utvecklingen har varit skakig under året med ömsom uppgångar och ömsom nedgångar.

När det första halvåret börjar gå mot sitt slut kan man konstatera att någon riktig återhämtning ännu låter vänta på sig men att botten ser ut att vara nådd. Tendensen är att produktionsvolymen ökat svagt under året men att orderingången fortfarande är tunn vilket medför ett fortsatt svagt orderstocksomdöme hos industriföretagen. Sysselsättningen inom industrin fortsätter att minska men takten på nedskärningarna beräknas bli måttligare framöver. Bedömningen är mest optimistisk för investeringsvaruindustrin där läget för såväl maskinindustrin som fordonsindustrin förbättrats jämfört med årsskiftet. Insatsvaruindustrin och konsumtionsvaruindustrin har det däremot betydligt tyngre. Att investeringsvaruindustrin är på uppgång bekräftas även av Teknikföretagens konjunkturbarometer för andra kvartalet där man konstaterar att botten i lågkonjunkturen passerats.

Industrins produktionsvolym

Senaste uppgift: april 2013

Källa: SCB:s industriproduktionsindex

Rickard Bengtsson

Svag nedgång i industriproduktion i april

Efter två månader med positiv utveckling vände industriproduktionen svagt nedåt i april. Nedgången var 0,5 procent jämfört med mars och korregerat för säsongseffekter. Bland industrins huvudgrupper var utveckling negativ för samtliga utom industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror där produktionen ökade med 4,8 pro-

cent. Störst var nedgången i industrin för energirelaterade insatsvaror där nedgången var 3,4 procent. För industrin för varaktiga konsumtionsvaror innebar april den fjärde månaden i rad av nedgång. Utvecklingen bland industrins delbranscher var blandad i april där drygt hälften visade upp en negativ utveckling. Nedgången var störst i industrin för elapparatur som föll med 21,5 procent. Största uppgången stod motorfordonsindustrin för där produktionen ökade med 15,4 procent. Denna bransch har nu haft en positiv utveckling tre månader i rad.

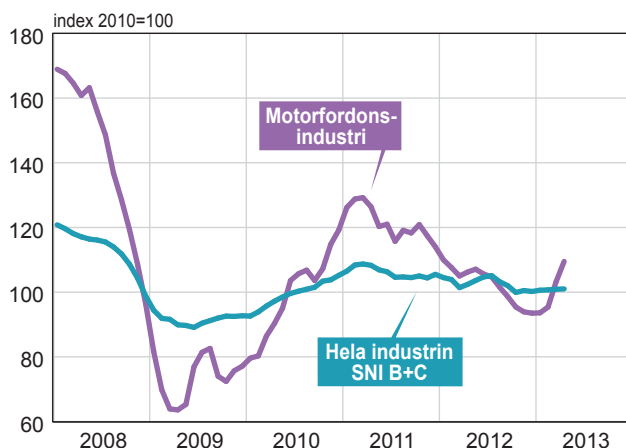
Industriproduktion				
Förändring i procent				
	apr 13/ mar 13	feb-apr 13/ nov 12-jan 13	apr 13/ apr 12	jan-apr 13/ jan-apr 12
Hela industrin	0	1	-1	-2
Trävaruindustri, ej möbler	-1	-2	-7	-8
Massa och papper	2	0	0	0
Grafisk industri	3	-3	-2	-5
Kemisk industri och läkem.	7	0	24	13
Stål- och metallverk	7	2	-3	-11
Metallvaruindustri	0	0	-5	-11
Elektronikindustri	-9	-3	-6	-1
Maskinindustri	-1	-1	-15	-16
Industri för motorfordon	15	10	9	-7

Tremånadersjämförelsen fortsatt positiv

Tremånadersjämförelsen för industrin som helhet var positiv för tredje månaden i rad med en uppgång på 0,7 procent under perioden februari-april 2013, säsongrensat och jämfört med föregående tremånadersperiod. Produktionen minskade i samtliga av industrins huvudgrupper och ökningen berodde på industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror, som hade en uppgång på 0,8 procent. Minskningen var störst i industrin för energirelaterade insatsvaror med en nedgång på 5,2 procent. Tremånadersutvecklingen var negativ för en majoritet av delbranscherna där endast tre stycken visade upp positiva utvecklingstal. Störst var uppgången i motorfordonsindustrin som ökade med 10,4 procent, vilket till stor del förklaras av branschens positiva utveckling i april. Svagast utvecklades industrin för petroleumprodukter där produktionen minskade med 5,2 procent.

Industriproduktionsindex

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde

Fortsatt negativ årsutveckling

Den ackumulerade årsutvecklingen för industrin som helhet var negativ för årets fyra första månader jämfört med motsvarande period förra året, med en nedgång på 2,4 procent i kalenderkorrigerade tal. Även om månadsutvecklingen för industrin som helhet var negativ i april så var den ackumulerade årsutvecklingen mindre negativ i april än i mars, med en nedgång på 2,4 procent i april jämfört med en nedgång på 2,9 procent i mars. För industrins huvudgrupper höll samma mönster i sig i april som för tidigare månader under 2013. Industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror var den enda huvudgruppen som hade en positiv utveckling, med en uppgång på 17,6 procent. Det är samma mönster som syns i månadsutveckling och tremånadersjämförelsen. Likt föregående månad var industrin för investeringsvaror den grupp som hade svagast utveckling med en nedgång på 7,6 procent. Bland industrins delbranscher var årsutvecklingen negativ för samtliga utom övrig tillverkningsindustri och livsmedelsindustri. Övrig tillverkningsindustri hade en uppgång på 0,9 procent medan livsmedelsindustrins utveckling var oförändrad jämfört med samma period förra året. I likhet med föregående månad var utvecklingen svagast i övrig maskinindustri, med en nedgång på 16 procent.

Industrins leverans- och orderläge

Senaste uppgift: april 2013

Källa: SCB:s leverans- och orderstatistik

Cecilia Westin

Nedåtrekyl för orderingången i april

Efter den starka uppgången i mars föll orderingången som väntat kraftigt i april. För den totala industrin minskade orderingången med 10,3 procent, säsongrensat och jämfört med föregående månad. Både hemma- och exportmarknaden redovisade nedgångar även om den på exportmarknaden var marginell. Utvecklingen på den totala marknaden drevs istället av hemmamarknadens minskning med 21,8 procent. Till skillnad från förra månaden var utvecklingen bland industrins huvudgrupper spretig. I april redovisade tre av fem huvudgrupper negativ utveckling och som väntat var det investeringsvaruindustrin som hade det största tappet med en minskning på 20,9 procent. Nedgången gällde såväl hemma- som exportmarknaden även om det var hemmamarknaden som drev den negativa utvecklingen. Även insatsvaruindustrin och industrin för energirelaterade insatsvaror redovisade nedgångar i april. Mot strömmen gick industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror som ökade med 2,5 procent. Industrin för varaktiga konsumtionsvaror hade oförändrad utveckling.

Fler branscher drev utvecklingen

I april var utvecklingen fortsatt blandad bland industrins branscher, men jämfört med i mars var det flera branscher som drev utvecklingen på totala marknaden. Efter förra

månadens starka resultat minskade som väntat annan transportmedelsindustri, såväl på hemma- som exportmarknaden. Hemmamarknaden minskade mest med en nedgång på 91,5 procent. Det är fortsatt viktigt att påminna om branschens volatilitet med stötvisa order och produktionscykler som kan sträcka sig över flera år. Även elektronikvaruindustrin, industrin för elapparatur och trävaruindustrin redovisade betydande nedgångar i april, framförallt på hemmamarknaden. Motorfordonsindustrin redovisade återigen en uppgång och har utvecklats positivt alla månader i år.

Leverans och order

Förändring i procent

	apr 13/ mar 13	feb-apr 13/ nov 12-jan 13	apr 13/ apr 12
Orderingång			
Hemmamarknad	-22	10	-5
Exportmarknad	0	2	6
Totalt	-10	6	2
Leveranser			
Hemmamarknad	-2	-1	-6
Exportmarknad	0	1	1
Totalt	0	0	-2

Tremånadersutvecklingen fortsatt positiv

Sedan januari har tremånadersjämförelsen varit positiv, vilket den fortsatte att vara även i april. För totala industrin ökade orderingången under perioden februari-april med 5,7 procent, säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Ökningen förklaras främst av den starka utvecklingen i mars, men även februari och april ligger på relativt höga nivåer. Även uppdelat på hemma- och exportmarknaden var utvecklingen positiv med uppgångar på 10,3 respektive 2,4 procent. Till skillnad mot månadsjämförelsen var den positiva utvecklingen här koncentrerad till en liten del av industrin där investeringsvaruindustrin var den enda huvudgruppen med positiv tremånadersutveckling. I likhet med tidigare jämförelser var det hemmamarknaden som drev utvecklingen. Bland industrins branscher var det annan transportmedelsindustri, elektronikvaruindustrin och motorfordonsindustrin som bidrog till totala industrins uppgång. Efter motorfordonsindustrins svaga avslutning på 2012 har branschen inlett 2013 med starka siffror och ökade med hela 16,2 procent, säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod.

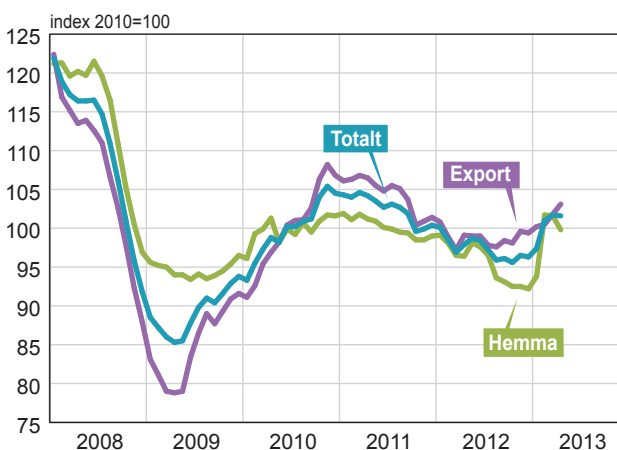
Positivt även på årsbasis

Den ackumulerade årsutvecklingen var fortsatt positiv i april och hittills i år har orderingången ökat med 2,5 procent, kalenderkorrigerat och jämfört med motsvarande period i fjol. Det kan jämföras med förra året då utveckling var negativt för samtliga månader. Även uppdelat på hemma- och exportmarknaden var utvecklingen positiv med uppgångar på 1,9 respektive 2,9 procent. Med undantag för resultatet i april har hemmamarknaden drivit resultatet på totala marknaden i år. Förra året var scenariot det omvända med

exportmarknaden som drivkraft samtliga månader. Liksom förra månaden utvecklades flertalet branscher negativt och det var annan transportmedelsindustri som drog upp den totala utvecklingen med en betydande ökning. Även aggregatet kemisk industri och läkemedelsindustrin hade en stark ackumulerad årsutveckling. Detta aggregat hade dock ett tillfälligt produktionsbortfall i februari förra året vilket kan göra jämförelsen missvisande.

Industrins orderingång

Säsongrensat månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

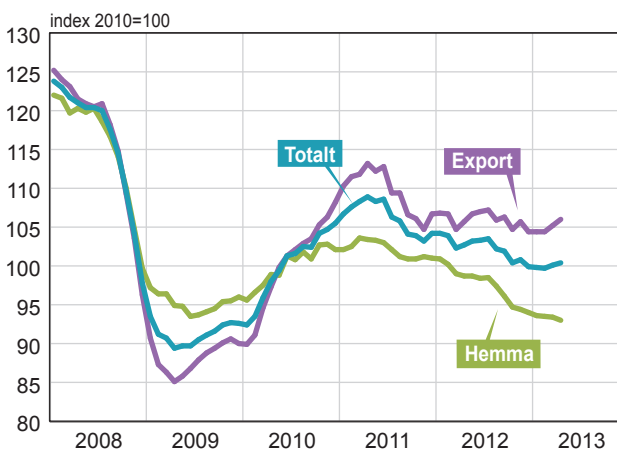

Leveranserna följer produktionen

Precis som orderingången minskade leveranserna i april, om än i mindre storlek. Jämfört med mars minskade leveranserna med 0,5 procent i säsongrensat tal och utvecklingen följde produktionen inom industrin som också redovisade en minskning med en halv procent. I april var det hemmamarknadens nedgång på 1,7 procent som bidrog till det negativa resultatet för totala marknaden. Till exportmarknaden ökade leveranserna med 0,3 procent. Den senaste tremånadersperioden ökade däremot leveranserna med 0,2 procent. Tillskillnad mot utvecklingen på månadsbasis var det exportmarknadens uppgång på 0,8 procent som drev den positiva utvecklingen för totala industrin.

Industrins leveranser

Säsongrensat månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

Industrins kapacitetsutnyttjande

Senaste uppgift: första kvartalet 2013

Källa: SCB:s kapacitetsutnyttjandestatistik

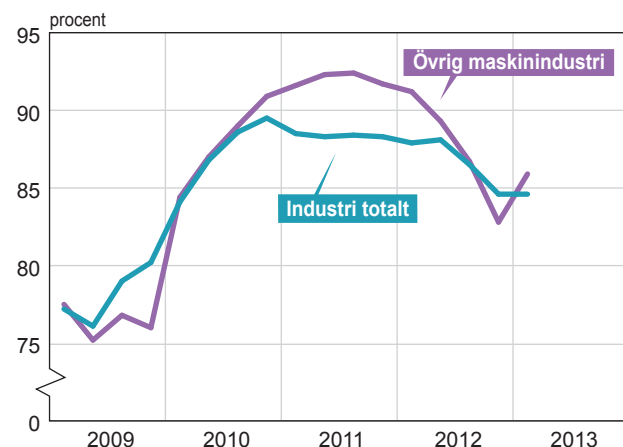
Oförändrat kapacitetsutnyttjande

Industrins kapacitetsutnyttjande var oförändrat första kvartalet 2013 jämfört med fjärde kvartalet 2012, i säsongrensade tal.

Det oförändrade kapacitetsutnyttjandet i industrin innebär att utnyttjandegraden alltjämt ligger kvar på 84,6 procent, vilket är den lägsta nivån sedan första kvartalet 2010. Sett till industrins delbranscher var utvecklingen blandad under första kvartalet 2013 jämfört med fjärde kvartalet 2012. Störst uppgång hade motorfordonsindustrin vars kapacitetsutnyttjande ökade med 4,8 procentenheter till 84,8 procent. Delbranschen med störst nedgång var elektronikvaruindustrin vars kapacitetsutnyttjande minskade med 1,4 procent.

Industrins kapacitetsutnyttjande

Säsongrensade kvartalsvärden

På årsbasis minskade kapacitetsutnyttjandet med 3,3 procentenheter jämfört med det första kvartalet 2012 och redovisade, likt kvartalsjämförelsen, en utnyttjandegrad på 84,6 procent, i kalenderkorrigerade tal. Sett till industrins delbranscher redovisade samtliga nedgångar jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

Industrins lager

Senaste uppgift: första kvartalet 2013

Källa: SCB:s lagerstatistik

Stor ökning i industrins lager

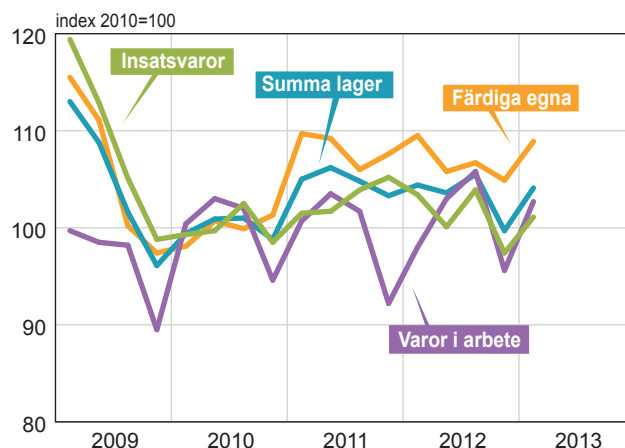
Industrins lager ökade med 8,1 miljarder kronor under första kvartalet, jämfört med närmast föregående kvartal. Ökningen motsvarar en uppgång med 3,9 procent i volym.

Efter en stor nedgång under fjärde kvartalet 2012 vände utvecklingen i industrins lager återigen upp. Lagerförändringen för insatsprodukter så väl som för färdiga varor och produkter i arbete bidrog båda till den positiva utvecklingen. Lagernivån för insatsprodukter ökade med 2,4 miljarder

kronor, medan lagernivån för färdiga varor och produkter i arbete ökade med 5,7 miljarder kronor.

Industrins lager

Kvartalsuppgifter. Volym

Uppgången skedde inom tillverkningsindustrin där en majoritet av delbranscherna uppvisade en positiv utveckling. Störst var uppgången i industrin för petroleumprodukter med en uppgång på 1,9 miljarder kronor, följt av läkemedelsindustrin med en uppgång på 1,6 miljarder kronor. Av de delbranscher inom tillverkningsindustrin som hade en negativ utveckling var minskningen störst inom stål- metallverk.

Uppgifterna för första kvartalet 2013 är preliminära. Sedan förra publiceringen har förändringen i de totala lagren fjärde kvartalet 2012 reviderats upp med 0,5 miljarder kronor till en nedgång på 11,9 miljarder kronor.

UTRIKESHANDEL

Den internationella handeln är fortfarande dämpad men har stabiliserats något under året. För svensk del har importen minskat mer än exporten vilket inneburit positiva bidrag till BNP-tillväxten. I maj fortsatte varuexporten att minska rejält men en stor del är en prisseffekt då exportpriserna sjunkit kraftigt det senaste året. Varuimporten minskade inte lika mycket vilket innebar ett försämrat handelsnetto.

De svenska exportföretagen har under det senaste året uttryckt oro över den starka kronan som försvagar deras konkurrenskraft. Under det andra kvartalet har emellertid den svenska kronan försvagats och särskilt i juni har valutan sjunkit rejält i värde. I slutet på månaden stod kronan i den svagaste nivån mot euron på ett år. Det borde inverka positivt på exporten men det återstår att se hur långvarig försvagningen blir. Statsminister Fredrik Reinfeldt uttalade sig i positiva ordalag om kronförsvagningen och beskrev det som "en lättnad för stora delar av vår exportindustri".

Konjunkturinstitutets bedömning pekar dock på en fortsatt svag utveckling för varuexporten i år medan den väntas ta fart något nästa år. Tjänsteexporten väntas öka 2013 men inte tillräckligt för att kompensera för minskningen av varuexporten. Nästa år beräknas ökningen vara i

linje med varuexportens. KI räknar med att importvolymen ökar något redan andra kvartalet i år men att den minskar totalt över hela året. Nästa år väntas även importen öka i takt med att den globala och inhemska konjunkturen vänder uppåt. Särskilt tjänsteimporten bedöms bli riktigt stark 2014.

Varuexport, varuområden

Varuområde	Värde mkr		Andel %	Förändr 13/12 %
	2013 jan-apr	2012 jan-apr		
Skogsvaror	41 106	42 285	11,2	-3
- Trävaror	7 447	8 340	2,0	-11
- Papper	25 835	25 978	7,0	-1
Mineralvaror	37 065	51 478	10,1	-28
- Järnmalm	5 463	8 978	1,5	-39
- Järn och stål	16 557	23 713	4,5	-30
Kemivaror	48 707	43 135	13,2	13
- Läkemedel	21 620	15 551	5,9	39
Energivaror	35 633	40 144	9,7	-11
Verkstadsvaror	157 249	173 780	42,8	-10
- Maskiner	58 558	64 792	15,9	-10
- Elektrovaror	40 874	45 606	11,1	-10
- Vägfordon	36 338	41 509	9,9	-12
Övriga varor	47 995	47 238	13,1	2
- Livsmedel	20 009	18 102	5,4	11
Totalt	367 756	398 059	100,0	-8

Varuimport, varuområden

Varuområde	Värde mkr		Andel %	Förändr 13/12 %
	2013 jan-apr	2012 jan-apr		
Skogsvaror	9 942	10 859	2,9	-8
Mineralvaror	25 749	33 885	7,6	-24
- Järn och stål	11 344	16 245	3,4	-30
Kemivaror	44 133	47 660	13,1	-7
- Läkemedel	10 559	10 115	3,1	4
Energivaror	51 204	61 607	15,1	-17
- Råolja	33 111	40 643	9,8	-19
- Oljeprodukter	13 396	15 270	4,0	-12
Verkstadsvaror	133 365	150 408	39,5	-11
- Maskiner	34 133	39 096	10,1	-13
- Elektrovaror	49 363	54 198	14,6	-9
- Vägfordon	30 225	34 656	8,9	-13
- Instrument, optiska varor	7 603	8 602	2,2	-12
Övriga varor	73 593	71 193	21,8	3
- Livsmedel	34 705	32 548	10,3	7
Totalt	337 985	375 612	100,0	-10

Handelsnetto

Senaste uppgift: maj 2013

Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

Handelsnettot 5,7 miljarder kronor i maj

Utrikeshandeln med varor gav ett överskott på 5,7 miljarder kronor under maj 2013 enligt preliminära beräkningar. För maj 2012 var överskottet 10,1 miljarder kronor.

Varuexportens värde under maj uppgick till 94,6 miljarder kronor och varuimportens till 88,9 miljarder. Varuexporten har därmed minskat i värde med 12 procent medan

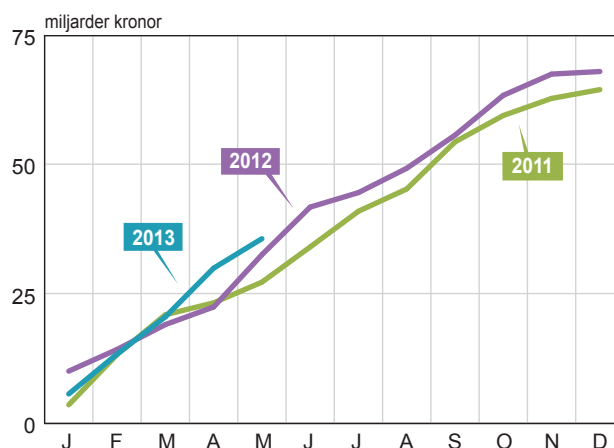
varuimporten minskat med 8 procent jämfört med maj 2012.

Handeln med länder utanför EU gav ett överskott på 13,1 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 7,4 miljarder.

Sveriges handelsnetto

Akkumulerade månadsvärden från årets början.

Miljarder kronor. Löpande priser

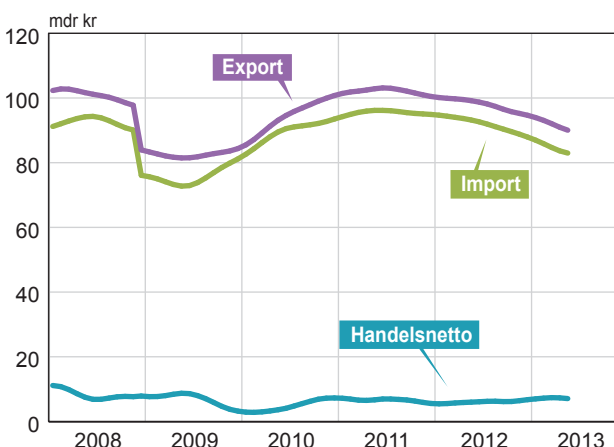

Antalet vardagar i maj var lika många som i maj 2012. Rensat för säsongpåverkan visar handelsnettot ett överskott på 7,1 miljarder kronor för maj 2013 och 7,3 miljarder för april 2013. För mars 2013 var motsvarande värde 7,4 miljarder kronor.

Export och import av varor samt handelsnetto

Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend.

Miljarder kronor

Hittills under året har värdet för varuexporten minskat med 8 procent medan varuimporten minskat med 10 procent. Varuexportvärdet under denna period uppgick till 462,4 miljarder kronor och varuimportvärdet till 426,8 miljarder. Handelsnettot för januari-maj 2013 gav därmed ett överskott på 35,6 miljarder kronor. För motsvarande månader ett år tidigare noterades ett överskott på 32,5 miljarder kronor.

VARUHANDEL, SAMFÄRDSEL OCH TJÄNSTER

Total detaljhandel

Senaste uppgift: maj 2013

Källa: SCB:s o HUI:s detaljhandelsindex

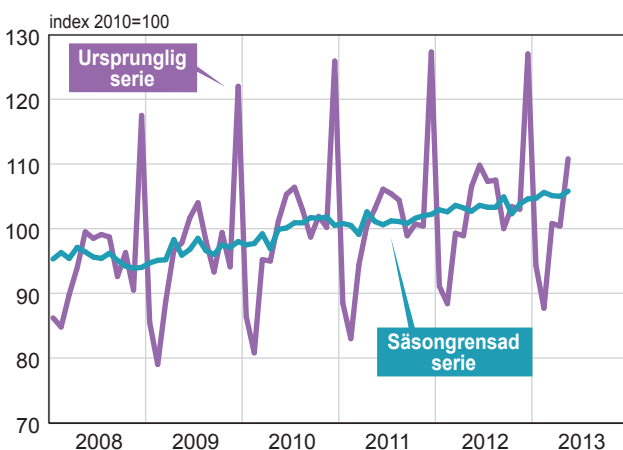
Stark uppgång för detaljhandeln

Efter tillbakagången under mars och april tog tillväxten i detaljhandeln ny fart i maj med en uppgång i försäljningsvolymen på hela 0,8 procent, säsongrensat och från månaden innan. Hela nedgången från de två föregående månaderna återtogs därmed i ett svep, och innebar även en ny högsta notering för detaljhandeln i Sverige.

Det var framförallt sällanköpshandeln som visade styrka. Från april till maj ökade försäljningsvolymen korrigerad för säsongvariationer med 2 procent, vilket är den starkaste tillväxten mellan två månader sedan september i fjol. I säsongrensade värden var därmed försäljningsvolymen i maj redan 2,7 procent högre än vid inledningen av året.

Total försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

Även dagligvaruhandeln bidrog positivt och efter en ryckig utveckling i mars och april steg försäljningsvolymen med 0,6 procent i maj från månaden innan, säsongrensat. Utvecklingen under mars och april berodde bland annat på en påskeffekt till följd av att påskhelgen i år låg i mars, medan den i fjol var förlagd till april, vilket kan vara svårt att korrigera för i säsongrensningen av serien.

Den svaga utvecklingen under mars och april dämpade dock detaljhandelsutvecklingen något sett ur ett tremånadersperspektiv. Under perioden mars–maj ökade försäljningsvolymen i detaljhandeln med 0,3 procent, säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod.

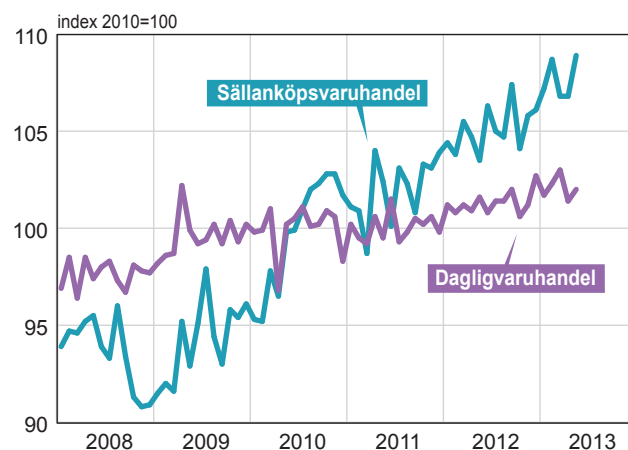
Bred uppgång för sällanköpshandeln

Försäljningstillväxten var stark även mätt över tolv månader och ökade med 3,1 procent i maj, kalenderkorrigerat och jämfört med samma månad året innan, vilket är betydligt starkare än motsvarande uppgång i april på 2 procent. Ett

sundhetstecken för handeln var även bredden i uppgången, där samtliga varugrupper utom färghandeln ökade. Även mätt i löpande priser var uppgången bred och endast två varugrupper backade, vilket indikerar att hjulen i detaljhandeln snurrar allt snabbare. Detta är en väsentlig skillnad från utvecklingen tidigare i år då utvecklingen varit mer spretig.

Branschuppdelad försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

Även på årsbasis var det handeln med sällanköpsvaror som stod för lejonparten av uppgången med en ökning på 5,3 procent. Snabbast steg elektronikhandeln och guldsmedshandeln med ökningarna på 14,3 respektive 8,2 procent. Anmärkningsvärt var även att konjunkturkänsliga varugrupper som klädhandeln och möbelhandeln båda noterades för solida uppgångar på över 5 procent.

Detaljhandel

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrigerad volymförändring i % jämfört med motsvarande period föregående år

	maj 2013	jan–maj 2013
Dagligvaruhandel	0,4	1,0
därför:		
Detaljhandel, mest livsmedel	0,5	1,2
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak	0,1	–0,1
Sällanköpsvaruhandel	5,3	3,2
därför:		
Klädhandel	5,6	–2,2
Skohandel	3,1	–2,4
Möbelhandel	5,3	4,7
Elektronikhandel	14,3	11,2
Järn- och bygghandel	2,7	–0,6
Färghandel	–8,3	–6,8
Bokhandel	..	..
Guldsmedshandel	8,2	7,7
Sport- o fritidshandel	7,1	2,6
Postorderhandel	7,6	6,4
Totalt detaljhandel	3,1	2,2

Internet- och postorderhandeln fortsatte också att gå starkt med en uppgång på 7,6 procent i maj jämfört med motsvarande månad året innan. En del av denna uppgång innehöll troligen försäljning av leksaker och kan ha bidragit

till att hålla tillbaka leksakshandeln i butik som redovisade den svagaste försäljningsökningen på 0,4 procent.

Sämre gick det dock för färghandeln där den kalenderkorrigerade försäljningsvolymen i maj var 8,3 procent lägre än samma månad i fjol. Den svaga utvecklingen får dock delvis tillskrivas en stark jämförelsemånad med en ovanligt stark uppgång för färghandeln under maj 2012.

Detaljhandeln upp 2,2 procent hittills i år

Sett över årets första fem månader har detaljhandeln utvecklats relativt väl, med en ökning av försäljningsvolymen på 2,2 procent jämfört med motsvarande period i fjol. Handeln med sällanköpsvaror har gått starkast med en uppgång på 3,2 procent, medan dagligvaruhandeln hittills i år har ökat med 1 procent.

Både elektronikhandeln och handeln med heminredning har gått starkt hittills i år med uppgångar på 11,2 respektive 7,8 procent. Försäljningsutvecklingen har varit svagast inom leksakshandeln med en nedgång på 3,9 procent.

Personbilar och lastbilar

Senaste uppgift: maj 2013

Källa: Trafikanalys och SCB:s fordonss statistik

Bilregistreringarna fortsatte upp i maj

Efter den stora uppgången i april fortsatte personbilsregistreringarna upp i maj. Denna gång blev dock ökningen mer modest och stannade på 0,5 procent säsongrensat och jämfört med april. Även om ökningen var liten var det ändå ett styrkebesked att det inte kom någon nedåtgång efter föregående månads kraftiga ökningen. Under första kvartalet såg däremot situationen på marknaden betydligt mörkare ut. Registreringarna backade kraftigt i januari, visserligen till stor del som en reaktion på en tillfällig uppgång innan årsskiftet men ändå en avsevärd nedgång, och även de två följande månaderna var utvecklingen riktigt svag.

Under perioden mars-maj minskade nyregistreringarna med 1,9 procent, säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Detta jämförelsestäl har förbättrats betydligt de senaste månaderna vilket både beror på att utvecklingen varit bra och att jämförelseperioden försvagats. Om ingen radikal försämring sker i juni kommer tremånadersutvecklingen nästa månad att stärkas betydligt då det starka utfallet i december försvinner från jämförelseperioden och ersätts med det svaga i januari.

Den kraftiga variationen under det senaste halvåret gör det för tillfället svårt att tolka tremånadersjämförelsen och det är lämpligare att studera utvecklingen över tolv månader. Där syns en tydlig förstärkning på sistone där årstakten stigit från att visa kraftiga minustal under första kvartalet till att de två senaste månaderna legat över nollstrecket. I maj nyregistrerades 28 575 personbilar vilket var 0,3 procent fler än samma månad året innan. Även den ackumulerade försäljningen under året har stärkts men tyngs av första kvartalet.

Svag återhämtning för lastbilsregistreringarna

Lastbilsregistreringarna, som rasade med över 10 procent i april, återhämtades något i maj då de steg med 2,4 procent säsongrensat och jämfört med månaden innan. Uppgången var långt ifrån tillräcklig för att kompensera fallet i april och tremånadersjämförelsen försämrades ytterligare. Under perioden mars-maj var nyregistreringarna 2,5 procent lägre än närmast föregående tremånadersperiod, säsongrensat.

Ur ett tolv månadersperspektiv ser den svenska lastbilsmarknaden riktigt svag ut. I maj registrerades 3 915 lastbilar vilket var 12 procent färre än i maj i fjol.

Produktionen inom tjänstesektorn

Senaste uppgift: april 2013

Källa: SCB:s tjänsteproduktionsindex

Ny nedgång för tjänsteproduktionen

Efter den fina inledningen på året har det mörknat betydligt för tjänstesektorn de senaste månaderna. Produktionsminskningen i mars följdes upp med en ny nedgång i april då volymen sjönk med 1,2 procent säsongrensat och jämfört med föregående månad. Produktionsnivån var i säsongrensade värden på den lästa nivån sedan juli förra året. De två senaste månadernas stora nedgångar har också dragit ner tremånadersutvecklingen betydligt. Under perioden februari-april sjönk produktionen med 0,1 procent jämfört med föregående tremånadersperiod november-januari. Förutom att det var en rejäl försvagning jämfört med föregående månad var det också första gången sedan november i fjol som tremånadersjämförelsen var negativ.

Tjänsteproduktionsindex

Produktionen inom tjänstesektorn. Kalenderkorrigerad volymförändring i % jämfört med motsvarande period föregående år

	apr 2013	jan-apr 2013
Motorhandel	-5,8	-3,2
Partihandel	-0,4	-0,4
Detaljhandel	2,0	1,5
Transport och magasinering	-1,5	-0,8
Hotell och restaurang	-0,6	3,8
Telekommunikation	-5,1	0,2
Datakonsultverksamhet o.d.	-7,0	-2,8
Företagstjänster	-2,1	2,1
Kultur, nöje och fritid	3,5	5,5
Total tjänstesektor	-0,7	0,9

Negativ tolv månadersutveckling

Att produktionen utvecklats dåligt den senaste tiden märks genom att utvecklingen mätt över tolv månader försvagats betydligt. Efter att ha dämpats kraftigt i mars gick tillväxten i april under nollstrecket då den kalenderkorrigerade produktionsvolymen minskade med 0,7 procent jämfört med april 2012. Det var första gången i år som årstakten var negativ vilket understryker att situationen försvagats betydligt jämfört med början på året. En bransch som

bidragit starkt till den försämrade tillväxttakten är data-konsulter som i april redovisade en nedgång i årstakt på 7 procent. Motorhandeln, som utvecklades dåligt hela fjolåret, har efter en tillfällig förstärkning i början på året åter vänt nedåt och noterades i april för en minskning på 6 procent. Den stora branschen företagstjänster var en starkt bidragande orsak till tjänsteproduktionens fina inledning på året med höga tillväxttal i januari och februari. Därefter har även denna bransch försvagats betydligt och i april minskade tjänsteproduktionen med 2 procent i årstakt. En bransch som gick mot strömmen var hälso- och sjukvård där tillväxttakten accelererade till 4 procent.

Akkumulerade uppgången dämpas

Den negativa utvecklingen de två senaste månaderna har också satt tydliga spår i den ackumulerade uppgången under året. Produktionen under årets fyra första månader var bara 0,9 procent högre än motsvarande period förra året, vilket kan jämföras med föregående månads värde på 1,6 procent. Jämför man även med februari så är det än tydligare att utvecklingen har dämpats betydligt och för att utvecklingstalet inte ska fortsätta sjunka krävs en kraftig förbättring i maj. Bland de större branscherna är det precis som tidigare hälso- och sjukvård som gått bäst med en uppgång på 6 procent. Även kultur- nöje och fritid har gått bra med en uppgång på 5 procent. Sämst har det gått för motorhandeln och datakonsulterna som minskat produktionsvolymen med 3 procent vardera.

BYGGMARKNAD

Byggföretagens förväntningar är pessimistiska

Enligt konjunkturbarometern är byggkonjunkturen fortsatt svag. Orderingången har visserligen stigit de senaste månaderna, men mer än hälften av byggföretagen är fortfarande missnöjda med orderstockens storlek. Detta gäller för både hus- och anläggningsbyggare. Byggproduktionen har minskat ytterligare och sysselsättningen har fallit. Även anbudspriserna har sänkts något. Drygt 70 procent av byggföretagen uppger att efterfrågan utgör främsta hindret för verksamheten, medan drygt 10 procent anger finansiella restriktioner som främsta hinder.

Byggföretagen är pessimistiska i sina förväntningar och räknar med att såväl orderingång som byggande och sysselsättning minskar de närmast kommande månaderna. Även anbudspriserna väntas fortsätta att falla något.

Byggkostnader

Senaste uppgift: maj 2013

Källa: SCB:s faktorprisindex för flerbostadshus

April–maj 2013 +0,1 procent

Mellan april och maj 2013 ökade Faktorprisindex med 0,1 procent. Byggmaterial gick upp med 0,1 procent. Byggmaterial hade också störst effekt totalt sett på faktorprisindex.

Gruppen Transporter, drivmedel och elkraft ökade med 0,6 procent. Inom den gruppen steg dieselolja och lastbilstransporter med 2,1 respektive 0,5 procent. Gruppen Maskiner steg med 0,5 procent. Löner och Omkostnader var oförändrade. Inom Byggmaterialgruppen ökade golvmaterial och trävaror med 0,6 procent vardera. VVS-material och övrigt byggmaterial ökade båda med 0,4 procent. El-materiel var det byggmaterial som sjönk något. Byggherrekostnaderna gick ned med 0,1 procent, beroende på lägre räntekostnader.

Faktorprisindex för flerbostadshus

Förändring i procent

	maj 13/apr 13	maj 13/maj 12
Entreprenadkostnader	0,1	1,0
Byggmaterial	0,1	1,0
Löner	0,0	1,8
Maskiner	0,5	1,5
Transporter, drivmedel, elkraft	0,6	-2,3
Omkostnader	0,0	1,3
Byggherrekostnader	-0,1	-0,6
Total byggkostnad	0,1	0,9

Maj 2012–maj 2013 +0,9 procent

Faktorprisindex steg med 0,9 procent mellan maj 2012 och maj 2013.

Entreprenörens kostnader steg med 1,0 procent, vilket bidrog till att totalindex gick upp med 0,9 procentenheter.

Störst påverkan på entreprenörens kostnader hade Byggmaterial som steg med 1,0 procent mellan maj 2012 och maj 2013. Inom den gruppen ökade målningsmaterial och snickerier med 4,5 respektive 2,5 procent. Vita varor och el-materiel steg båda med 2,3 procent. Armeringsstål sjönk med 4,2 procent. Likaså gick kostnaderna för järn och stål och betongvaror ned något.

Löner höjdes med 1,8 procent, Maskinkostnader och Omkostnader steg också, medan gruppen Transporter, drivmedel och elkraft sjönk med 2,3 procent. Inom den sist nämnda gruppen kan noteras att kostnaderna för dieselolja och elkraften gick ned med 5,4 respektive med 6,7 procent.

Byggherrekostnaderna sjönk med 0,6 procent på årsbasis. En orsak kan förklaras av 10,0 procent sänkta räntekostnader.

NÄRINGS LIV

Produktionen i näringslivet

Senaste uppgift: april 2013

Källa: SCB:s produktionsindex över näringslivet

Josef Snellman

Produktionen inom näringslivet minskade

Efter en marginell nedgång i mars fortsatte produktionen inom näringslivet att minska i april och sjönk med 1,2 procent säsongrensat och jämfört med mars.

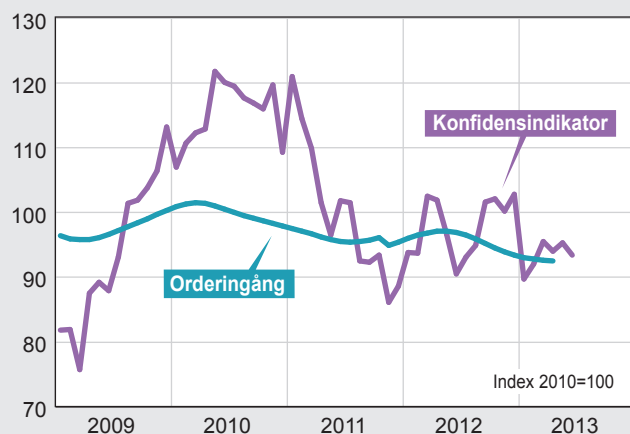
Industrin i ett branschperspektiv

Industrikonjunkturen försvagades under både 2011 och 2012, främst på grund av minskad efterfrågan från omvärlden. Runt årsskiftet kom en stabilisering och under 2013 har en viss förbättring skett med ökad ordergång och förbättrat stämningssläge. I månadens fokusartikel studeras konjunkturläget i fem industribranscher och det visar sig att spridningen mellan branscherna är relativt stor.

Massa- och pappersindustri

Efterfrågan på massa och papper har varierat mycket de senaste åren. Svängningarna i ordergången har visserligen inte varit så stora men de gör det svårt att se någon tydlig trend och försvårar konjunkturbedömningen. Efter ett par år med fallande ordergång kom en uppgång under våren 2012 men den blev kortvarig och andra halvåret sjönk ordergången kraftigt. Nedgången berodde främst på minskad efterfrågan från utlandet vilket förutom en generellt svagare världsmarknad sannolikt även påverkades av att kronan stärktes kraftigt under sommaren. Efter raset under andra halvåret 2012 stannade nedgången upp i början på 2013 och på senare tid har ordergången stabiliserats något även om trenden är fortsatt negativ.

Massa- och pappersvaruindustri

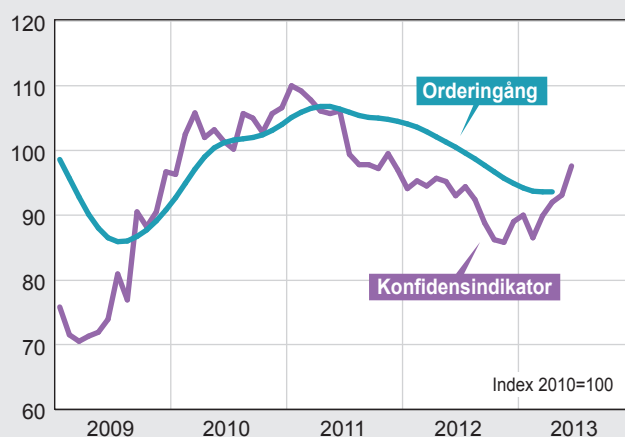
Konjunkturinstitutets (KI) konjunkturbarometer visar att branschens konfidensindikator svängt en del de senaste åren. Precis som för ordergången kom ett lyft under våren 2012 efter en längre tids nedgång. Efter en dipp under sommaren i fjol återhämtades indikatorn återigen och låg under hösten runt 100-strecket, som enligt KI:s nya beräkningsmetod är lika med det historiska genomsnittet. I januari 2013 kom dock en betydande nedgång som orsakades av kraftigt försvagade framtidsutsikter. Följande månader återhämtades indikatorn något men har sedan i mars legat relativt stabilt en bra bit under normalnivån.

Metallvaruindustri

Metallvaruindustrins ordergång började efter ett par års uppgång att dämpas i mitten av 2011 och mot slutet av sommaren började den att sjunka. Nedgången tilltog i

styrka under 2012 främst på grund av kraftigt sjunkande ordergång från exportmarknaden. Även hemmamarknaden försvagades och ordervolymen under helåret 2012 var betydligt lägre än 2011. Början på 2013 har bjudit på en mycket ojämn utveckling även om hemmamarknaden ger intryck av att ha stabiliserats de senaste månaderna. Exportmarknadsefterfrågan har däremot utvecklats väldigt oregelbundet vilket gör det svårt att se vart trenden är på väg.

Metallvaruindustri

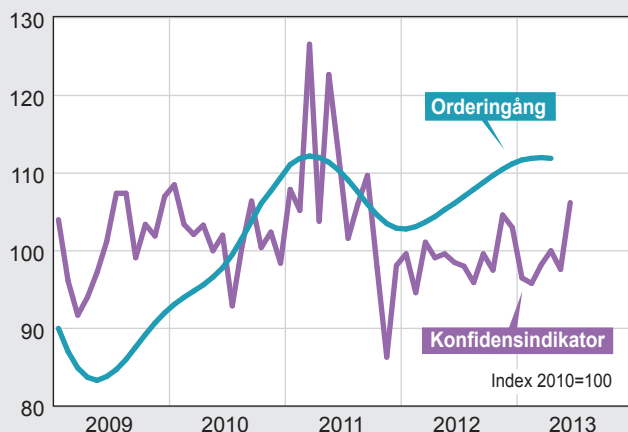
Viss vägledning ges av branschens konfidensindikator som efter att ha sjunkit under fjolåret vände upp runt årsskiftet och med undantag för en tillfällig nedgång i februari har uppvisat en positiv trend sedan dess. I juni stärktes indikatorn med 5 enheter och börjar nu närma sig det historiska genomsnittet. Uppgången berodde inledningsvis på att företagen blev mer optimistiska om framtida produktionsplaner. Under våren har ordergången förbättrats betydligt vilket fått företagen att under de senaste månaderna öka produktionen. Resultatet från juni tyder dessutom på att branschen är klar med personalminskningarna då antalet anställda väntas vara oförändrat de kommande månaderna.

Elektronikindustri

Till skillnad från många andra industribranscher upplevde elektronikindustrin en god efterfrågeutveckling i fjol. Efter en nedgång under andra halvåret 2011 vände ordergången upp i början av 2012 och den positiva trenden höll i sig hela året. Början på 2013 har dessutom inneburit en rejäl stegring men den beror huvudsakligen på en stor uppgång på hemmamarknaden som är av tillfällig karaktär. Bortsett från denna tillfälliga effekt har utvecklingen på hemmamarknaden varit förhållandevis svag och det inhemska efterfrågeläget är svårbedömt. Exportefterfrågan har dock fortsatt att förbättras i början på 2013 och totalt sett pekar trenden uppåt.

I FOKUS

Elektronikvaruindustri

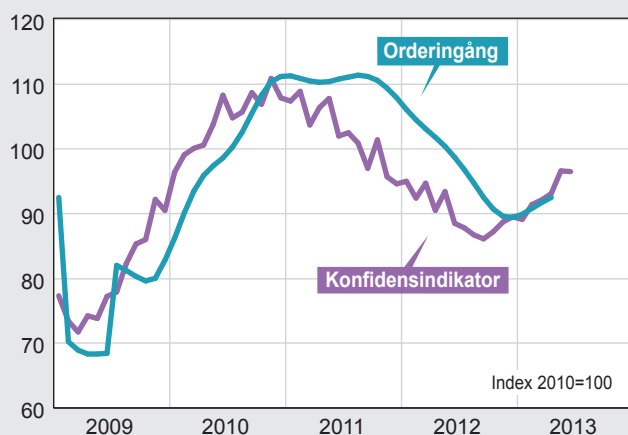
Källa: SCB och Konjunkturinstitutet

Den positiva bilden bekräftas av KI-barometern där branschens konfidensindikator stärkts betydligt på senare tid. Under fjolåret pendlade indikatorn runt det historiska genomsnittet och efter en tillfällig upp- och nedgång runt årsskiftet har trenden de senaste månaderna varit positiv. Tack vare en rejäl uppgång i juni är indikatorn nu på den högsta nivån sedan september 2011. Företagen rapporterar om stigande orderintåg från exportmarknaden vilket fått dem att skruva upp produktionen och även planera för ytterligare produktionsökningar.

Maskinindustri

Maskinindustrin har haft det tungt ett tag men ser nu ut att var på väg uppåt. Orderintåget vände ned under hösten 2011 på grund av kraftigt minskad exportefterfrågan och under första halvåret 2012 försvagades även hemmamarknaden. I juni i fjol nåddes botten och då var den totala orderintåget hela 27 procent lägre än toppnoteringen från september året före. Därefter bromsades nedgången upp tack vare en förbättring på exportmarknaden och mot slutet av året vände utvecklingen svagt uppåt. I början på 2013 har den positiva trenden stärkts och orderintåget stiger på såväl hemmamarknaden som exportmarknaden.

Maskinindustri

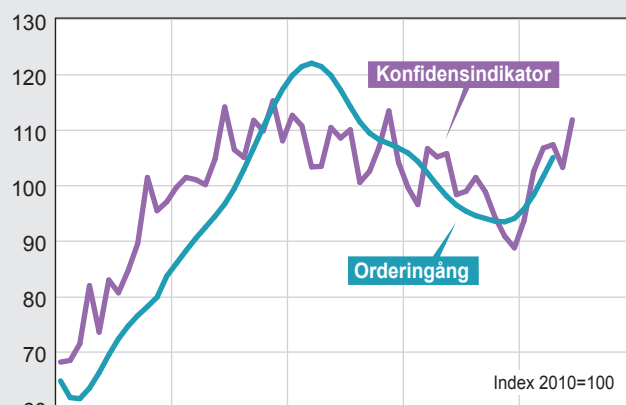
Källa: SCB och Konjunkturinstitutet

Förbättringen syns även i branschens konfidensindikator som efter att ha sjunkit i nästan två års tid vände upp under sista kvartalet i fjol. Förbättringen har fortsatt oavbrutet under 2013 men den har varit ganska långsam. I juni låg indikatorn visserligen drygt 10 enheter högre än bottennoteringen från september i fjol men fortfarande en bit under det historiska genomsnittet. Företagen uppger att produktionen fortfarande är relativt låg men orderintåget har stigit efter årsskiftet och de senaste månaderna har produktionsplanerna reviderats upp betydligt. Antalet anställda förväntas dock fortsätta minska ett tag till.

Motorfordonsindustri

Efter en kraftig expansion 2009–2010 följde en period med negativ utveckling för motorfordonsindustrin. Branschen befann sig från andra kvartalet 2011 fram till slutet på 2012 i en rejäl utförsbacke och orderintåget sjönk med över 20 procent. Runt årsskiftet kom dock en vändning och 2013 har inneburit ett rejält uppsving för efterfrågan, främst tack vare bättre drag på exportmarknaden. I april var exportorderintåget i säsongrensade värden på den högsta nivån sedan december 2010.

Motorfordonsindustri

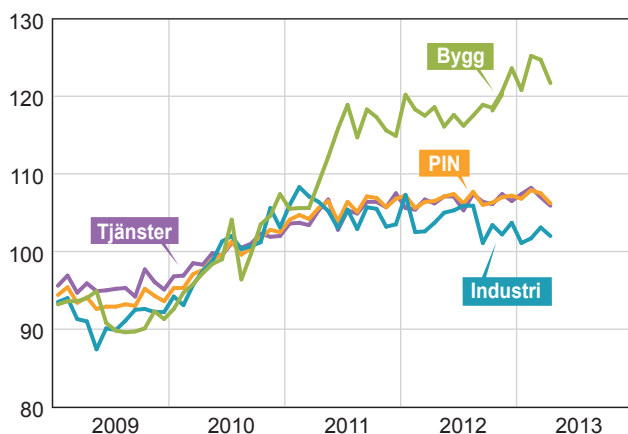

Källa: SCB och Konjunkturinstitutet

Även KI-barometern vittnar om en vändning. Trots den svaga orderintåget sjönk inte branschens konfidensindikator under det historiska genomsnittet förrän under fjärde kvartalet i fjol men då blev nedgången istället ganska brant. Företagen rapporterade om stora produktionsminskningar och den kraftigt vikande orderintåget fick framtidsutsikterna att dämpas. Efter årsskiftet kom dock en vändning och sedan dess har indikatorn stigit kraftigt och låg i april på nästan samma nivå som under högkonjunkturen 2010–2011. Orderintåget som vände upp vid årsskiftet drevs först av hemmamarknaden men de senaste månaderna har exportmarknaden tagit över rollen som draglok. Produktionen har ökat betydligt och företagen planerar att fortsätta expandera.

Näringslivets produktionsutveckling

Säsongrensade värden. Index 2010=100

Föregående månad spretade utvecklingen mellan delsektorena för att i april månad uppvisa en samstämmig negativ bild. Tjänste- och byggproduktionens utveckling fortsatte nedåt denna månad och minskade med 1,1 respektive 2,4 procent. Den positiva trend som industriproduktionen har visat upp de senaste två månaderna bröts i april månad och industriproduktionen vände nedåt med 1,1 procent. Inte sedan februari 2012 har månadsutvecklingen för näringslivsproduktionens delsektorer visat upp en samstämmig negativ bild.

Svagt positiv utveckling för perioden februari–april

Perioden februari–april visade en svag positiv utveckling precis som förra månaden. Under perioden februari–april 2013 ökade produktionen inom näringslivet med 0,2 procent i säsongrensade tal och jämfört med föregående tremånadersperiod. En bidragande faktor till den totala uppgången den senaste tremånadersperioden är den starka produktionsutvecklingen för näringslivet i februari.

Den minsta delsektorn, byggbranschen, uppvisar starkast tremånadersutveckling. Uppgången hämmas av negativ utveckling i mars och april för tjänstebansherna.

Produktionen i näringslivet

Förändring i procent

	apr 13/ mar 13 ¹⁾	jan–apr 13/ nov 12–jan 13 ¹⁾	apr 13/ apr 12 ²⁾
Industri	-1,1	-0,1	-1,7
Bygg	-2,4	1,8	2,5
Tjänster	-1,1	-0,1	-0,6
Totalt	-1,2	0,2	-0,6

1) Säsongrensat och kalenderkorrigerat

2) Kalenderkorrigerat

Svagt positiv utveckling från föregående år

Hittills i år har näringslivets produktion i kalenderkorrigerade tal ökat med 0,4 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Årsutvecklingen är oförändrad jämfört med föregående månad. Bygg- och tjänstesektorn har haft en positiv utveckling, med en ökning på 3,8 respektive 1,0 procent. Industriproduktionen har istället, hittills i år, uppvisat en tillbakagång med 2,0 procent. April bjöd

på en svag utveckling jämfört med motsvarande månad föregående år och den ackumulerade årsutvecklingen för produktionen inom näringslivet beror således på ett relativt starkt första kvartal.

PRISER**Konsumentpriser**

Senaste uppgift: maj 2013

Källa: SCB:s konsumentprisindex

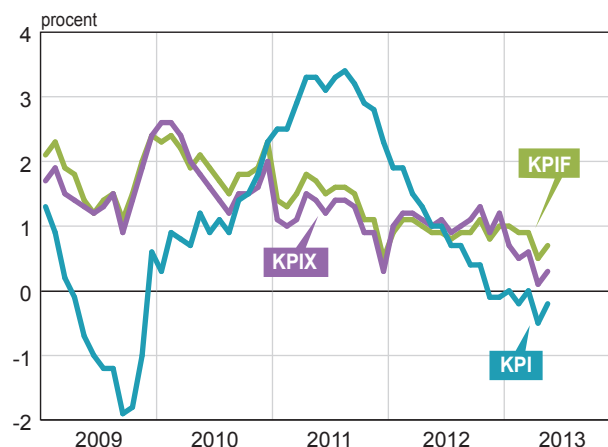
Ruzica Gajic

Något högre inflationstakt

Inflationstakten var -0,2 procent i maj vilket var en uppgång sedan april då den var -0,5 procent. Även i maj månad hade sänkta boräntekostnader en stor neddragande effekt på inflationstakten och beräknad med det underliggande inflationsmåttet KPIF, där räntekostnaderna hålls oförändrade, låg inflationstakten i maj på 0,7 procent. Det var en uppgång sedan april då KPIF-inflationen var 0,5 procent. Livsmedelspriserna fortsätter uppåt sakta men säkert och den negativa inflationstakten motverkades av en uppgång på 3,5 procent från maj förra året. Sedan april har priserna på livsmedel ökat med 0,7 procent. Såväl månads- som årsförändringen drogs främst upp av höjda priser på frukt, grönsaker, mjölk & ost samt kött.

Inflationstakten

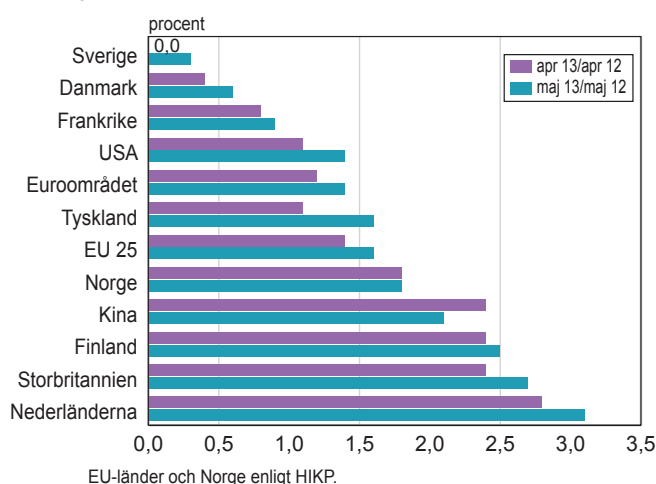
Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Tydliga säsongeffekter

Från april till maj ökade KPI med i genomsnitt 0,2 procent. Utmärkande för uppgången i maj var säsongsnormala prisuppgångar på restaurang och logi med 0,9 procent och drivmedel med 1,4 procent. Jämfört med maj 2012 har priset på drivmedel däremot gått ner med 3,9 procent. Priserna på el sänktes med 1,8 procent från april till maj då många elbolag har säsongsanpassade elpriser som är betydligt lägre under sommarmånaderna än under den kalla och mörka perioden på året.

Inflationstakten i olika länder

Säsongrensade månadsdata

Fortsatt låga räntekostnader

Sänkta räntekostnader hade som sagt en stor effekt på den negativa inflationstakten även denna månad. Räntekostnaderna minskade med 11 procent jämfört med maj föregående år. Däremot var förändringen i boräntor nästan försumbar sedan april. Sveriges hyresgäster hade däremot mindre anledning att hurra då den negativa inflationstakten motverkades av 2,3 procent högre bostadshyror.

Konsumentprisernas förändring

Maj 2013

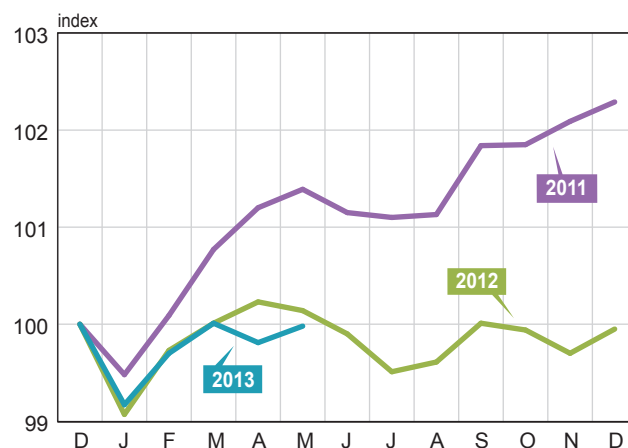
	Förändring från		Bidrag till förändring sedan maj 2012 ¹⁾
	Föregående månad	maj 2012	
Livsmedel och alkoholfria drycker	0,6	3,0	0,4
Alkoholhaltiga drycker och tobak	0,0	1,0	0,0
Kläder och skor	-0,7	-1,1	-0,1
Boende	-0,3	-1,1	-0,4
Inventarier och hushållsvaror	1,5	-2,4	-0,1
Hälsa- och sjukvård	0,3	1,9	0,1
Transport	0,3	-1,5	-0,2
Post och telekommunikationer	-0,5	-3,0	-0,1
Rekreation och kultur	0,0	-0,9	-0,1
Utbildning	0,1	1,9	0,0
Restauranger och logi	0,9	2,2	0,1
Div varor och tjänster	0,6	0,9	0,1
KPI totalt	0,2	-0,2	-0,2

1) Procentenheter

De som gjorde inköp av teknikprylar som dator, hemmabiopaket eller TV till hushållet sparade sannolikt in några slantar då sommarrean på datorutrustning och audiovisuell utrustning gjorde att priserna föll med 11,9 procent på dessa produkter jämfört med maj föregående år.

Konsumentprisernas utveckling

December föregående år = 100

Priserna i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: maj 2013

Källa: SCB:s producentprisindex

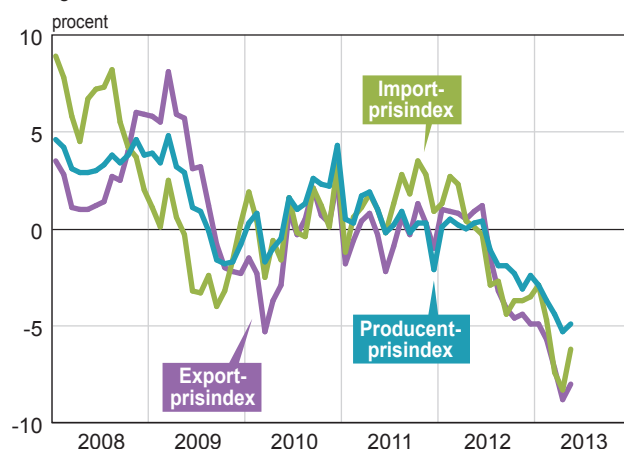
Producentpriserna fortsätter att sjunka

Producentpriserna sjönk i maj med 4,9 procent jämfört med samma period föregående år. Från april till maj sjönk producentpriserna totalt med 0,1 procent. Under samma period steg priserna på importmarknaden med 0,5 procent och på exportmarknaden med 0,6 procent. På hemmamarknaden sjönk priserna med 0,7 procent.

En nedgång i priserna på el såväl som en säsongsnormal nedgång i priserna på fjärrvärme bidrog till nedgången på hemmamarknaden. På exportmarknaden bidrog främst högre priser på papper och pappersvaror samt motorfordon till uppgången.

Exportprisindex, importprisindex och producentprisindex

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Priserna för inhemsk tillgång, det vill säga producentpriserna på hemmamarknaden tillsammans med importpriserna, sjönk med 0,1 procent från april till maj.

Jämfört med maj förra året har producentpriserna totalt

sjunkit med 4,9 procent. Under samma period har priserna sjunkit med 8,0 procent på exportmarknaden, 6,2 procent på importmarknaden och 1,5 procent på hemmamarknaden. Priserna för inhemsk tillgång har gått ned med 3,8 procent.

ARBETSMARKNAD

Sysselsättning och arbetslöshet

Senaste uppgift: maj 2013

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

Krister Näsén

I maj 2013 var 4 667 000 sysselsatta i åldern 15–74 år vilket är en ökning med drygt 1 procent jämfört med samma period föregående år. Antalet arbetslösa uppgick till 417 000, vilket motsvarar en arbetslöshet på 8,2 procent. Antalet arbetade timmar var i genomsnitt 146,5 miljoner per vecka. Säsongsrensade och trendjusterade data visar på en fortsatt ökande trend för såväl antalet personer i arbetskraften som antalet sysselsatta och då särskilt bland kvinnor.

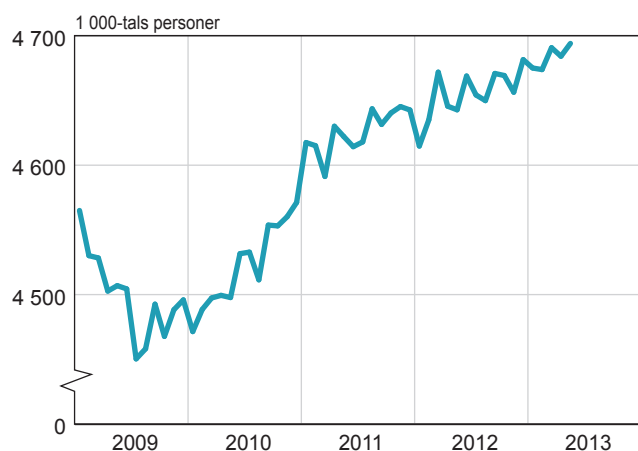
Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsstatistik visar på små förändringar. Antalet lediga platser som anmäldes till Arbetsförmedlingen var i stort oförändrat jämfört med maj 2012. En marginell ökning har skett i antalet personer varslade om uppsägning. De inskrivna arbetslösa ökade med 14 000 till 383 000.

Ökat antal sysselsatta

I maj 2013 var antalet sysselsatta i åldern 15–74 år 4 667 000 vilket är en ökning med 51 000 jämfört med maj 2012. Ökningen i antalet sysselsatta förklarades främst av att antalet sysselsatta kvinnor ökade med 1,6 procent. Sysselsättningsgraden var 65,3 procent. För männen var andelen sysselsatta 67,8 procent och för kvinnorna 62,7 procent.

Antal sysselsatta

Ålder 15–74 år. Säsongsrensade månadsvärden

Fler arbetade kort deltid, vilket definieras som 1–19 timmar per vecka. Jämfört med samma period föregående år ökade antalet med 26 000 till 319 000. Ökningen förklaras

främst av att det var 20 000 fler kvinnor som arbetade kort deltid. Av de som arbetade kort deltid var 186 000 kvinnor och 133 000 män.

Av de sysselsatta var 3 493 000 fast anställda, 686 000 tidsbegränsat anställda och 489 000 var företagare eller medhjälpande hushållsmedlemmar.

I säsongsrensade värden uppgick antalet sysselsatta i åldern 15–74 år uppgick till 4 694 000 vilket motsvarar en sysselsättningsgrad på 65,6 procent. Trendskattningen visar på en fortsatt svagt positiv trend för antalet sysselsatta, och då framför allt bland kvinnor.

Arbetsmarknad						
	Antal sysselsatta, 1 000-tal		Antal arbetade timmar, 10 000-tal		Ant. arbetslösa 1 000-tal	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
jan	4 519	4 578	14 070	13 210	414	421
feb	4 559	4 597	15 160	15 160	407	427
mar	4 621	4 643	15 350	14 870	400	448
apr	4 603	4 642	14 190	15 090	401	445
maj	4 616	4 667	14 380	14 650	431	417
jun	4 788		14 690		477	
jul	4 839		9 270		387	
aug	4 718		12 450		381	
sep	4 666		15 870		382	
okt	4 656		15 870		376	
nov	4 630		15 620		392	
dec	4 647		13 550		381	

Uppgifterna baserar sig på den nya åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

Fler undersysselsatta

Arbetslösa, undersysselsatta och latent arbetssökande utgör tillsammans det outnyttjade arbetskraftsutbudet. I maj 2013 uppgick det outnyttjade arbetskraftsutbudet i genomsnitt till 20,4 miljoner timmar per vecka. Det motsvarar 510 000 heltidsarbeten med 40 timmars arbetsvecka. Jämfört med maj 2012 är det ingen säkerställd förändring. Till skillnad från tidigare månader skedde alltså ingen ökning i det outnyttjade arbetskraftsutbudet.

Antalet undersysselsatta ökade i maj 2013 med 35 000 till 332 000. De latent arbetssökande, det vill säga personer som velat och kunnat arbeta men inte sökt något arbete, uppgick till 101 000.

146,5 miljoner arbetade timmar per vecka

I maj 2013 uppgick antalet arbetade timmar i genomsnitt till 146,5 miljoner per vecka. Jämfört med maj 2012 är det ingen statistiskt säkerställd skillnad när hänsyn tagits till skillnader i semesteruttag och annan ledighet.

Däremot pekar de säsongsrensade arbetade timmarna på en svagt positiv trend för både kvinnor och män. Säsongsrensat uppgick de arbetade timmarna till i genomsnitt 142,3 miljoner timmar per vecka.

Arbetslösheten var 8,2 procent

I maj 2013 var 417 000 personer i åldern 15–74 år arbetslösa. Av de arbetslösa var 228 000 män och 190 000 kvinnor. Arbetslösheten uppgick i maj 2013 till 8,2 procent av arbetskraften. Bland männen var 8,5 procent arbetslösa

och bland kvinnorna 7,9 procent. Till skillnad från de två föregående månaderna är det ingen ökning på ett års sikt, i varken antal arbetslösa eller arbetslöshetstalet.

Bland ungdomar i åldern 15–24 år var 173 000 arbetslösa. Det motsvarar en arbetslöshet på 26,9 procent av arbetskraften. Av de arbetslösa ungdomarna var 110 000 heltidsstuderande.

Inte heller säsongrensade data visar på någon ökning av arbetslösheten. Säsongrensat uppgick antalet arbetslösa till 404 000. Arbetslösheten, det vill säga andelen arbetslösa av arbetskraften, var 7,9 procent. Arbetslösheten för män var 8,1 procent och för kvinnorna 7,7 procent. Trenden visar inte på någon förändring i varken antalet eller andelen arbetslösa på kort sikt.

Antalet lediga platser oförändrat

Antalet inskrivna arbetssökande, som utgörs av de öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, uppgick i maj 2013 till 383 000. Jämfört med samma månad 2012 är det en ökning med 14 000. Av de inskrivna arbetslösa var 190 000 öppet arbetslösa och 193 000 inskrivna i program med aktivitetsstöd. Antalet lediga platser som anmälades till landets arbetsförmedlingar var på samma nivå som ett år tidigare, 63 000. Arbetsförmedlingen noterar dock att trenden i år tidvis varit vikande. Även sommarvikariaterna kvarstod, i antal sett, på ungefär samma nivå som ett år tidigare. Antalet personer som fått arbete ökade under maj med 3 500 till 58 000. Antalet varsel ökade med 600 till 5 600.

Arbetskraftskostnader och löner

Senaste uppgift: april 2013

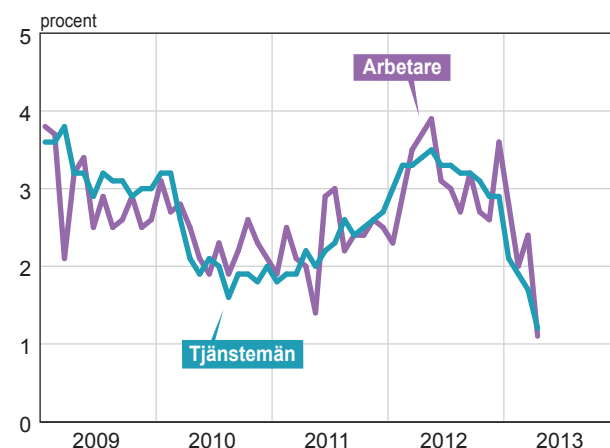
Källa: SCB:s arbetsmarknadsstatistik

Den preliminära genomsnittliga timlönen för arbetare var under april 2013 152,20 kronor exklusive övertidstillägg och 153,90 kronor inklusive övertidstillägg, vilket är en ökning, i båda fallen, med 1,1 procent jämfört med april 2012. Under april 2013 var den preliminära genomsnittliga månadslönen för tjänstemän 34 850 kronor exklusive rörliga tillägg och 35 590 kronor inklusive rörliga tillägg, vilket är en ökning med 1,3 respektive 1,2 procent jämfört med april 2012.

Arbetskostnaden för en arbetare inom utvinning av mineral och tillverkningsindustrin har för april 2013 beräknats till 267,99 kronor per timme, vilket ger ett arbetskostnadsindex på 113,4 en förändring med 1,2 procent jämfört med april 2012. Arbetskostnaden för en arbetare inom den privata sektorn totalt har för april 2013 beräknats till 249,44 kronor per timme och för tjänstemän inom den privata sektorn till 53 450 kr per månad. Detta ger ett arbetskostnadsindex för arbetare på 111,8 en ökning med 1,9 procent jämfört med april 2012. Motsvarande index för tjänstemän blir 112,8 en ökning med 2,5 procent jämfört med april 2012.

Löneutveckling inom den privata sektorn

Procentuell förändring från motsvarande månad föregående år

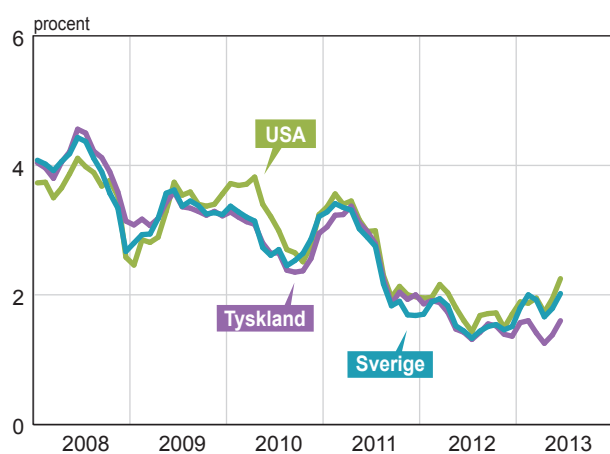
FINANSMARKNAD

Fed planerar nedtrappning av obligationsköp

Oro för minskade stödköp i USA och osäkerhet kring kinesiska bankers likviditet har präglat den globala finansmarknaden i juni. Uppmärksamheten i USA fortsätter att riktas mot centralbanken Fed och planerna på att minska stödköpen av statsobligationer. Den 19 juni gjorde chefen Ben Bernanke klart att Fed avser att minska volymerna av de kvantitativa lättnaderna i år och upphöra helt i mitten av nästa år om den amerikanska ekonomin utvecklas som förväntat. Den amerikanska marknaden reagerade negativt på beskedet och S&P 500 har sedan dess gått ned 2,5 procent och har totalt i juni backat med 2,6 procent. Den initiala oron dämpades något efter att bland annat Fed-chefen i Dallas, Richard Fisher, manat till lugn hos marknadsaktörerna med uppmaningen att inte överreagera på Federal Reserves planer.

Långa räntor

10-åriga statsobligationer

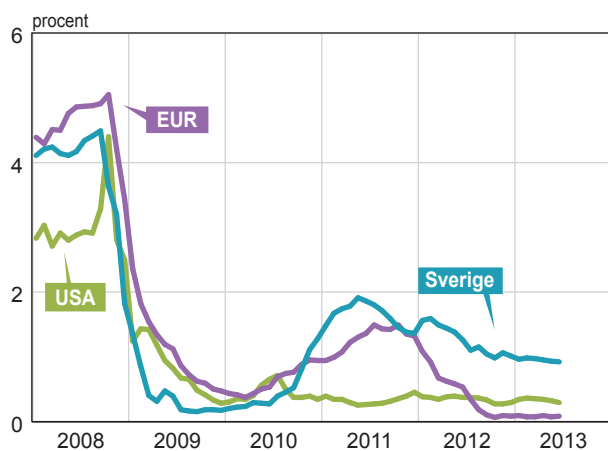
Källa: Riksbanken

Som en konsekvens av Feds uttalande noterades räntan på tioåriga amerikanska statsobligationer till 2,6 procent vilket är den högsta räntenivån sedan november 2010. Reaktionen på räntemarknaden är naturlig då minskade

stöd köp från centralbanken innebär en lägre efterfrågan på amerikanska statsobligationer och därför en oro för att de ska falla i pris, därmed uppstår incitament att avyttra befintliga positioner.

Korta räntor

3 mån statsskuldsväxlar (motsv)

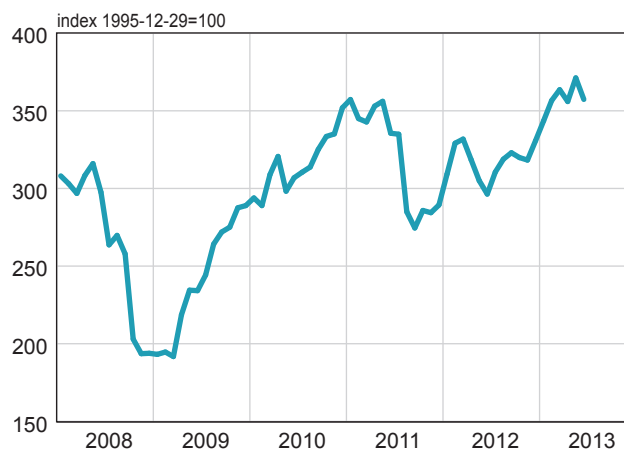
Källa: Riksbanken

Bankfrossa i Kina

Shanghaibörsen föll 5,3 procent den 25 juni. Nedgången, som var den värsta sedan 2009, följde efter att den kinesiska centralbanken beordrat affärsbankerna att själva vidta åtgärder för att stärka likviditeten. En sådan restriktiv penningpolitik överraskade marknaden och oroliga röster för kinesiska bankers likviditet har höjts sedan kinesiska interbankräntor gått upp kraftigt, ett tecken på låg likviditet. Under flera års tid har även skuggbankssektorn i Kina vuxit kraftigt. Denna gråa bankmarknad omfattar bland annat direktutlåning mellan stora företag med god likviditet och fondföretag som inte regleras av kinesisk banklagstiftning. Några av anledningarna till att sektorn vuxit fram är reglerade kinesiska räntor som inte gör det lönsamt för vanliga banker att låna ut till bland annat små och medelstora bolag. En tilltro till att den kinesiska regimen skall fortsätta de ekonomiska stimulanserna har bidragit till en ofta lättvindig utlåning bland skuggbankerna. Kinesiska centralbankens uttalande kan i det här sammanhanget ses som ett steg att stävja skuggbankssektorns utveckling och orsakar oro då skuggbanksmarknaden är en viktig kugge i kinesisk likviditetsfördelning. Även Tokyobörsen är fortsatt volatil och präglas av bankoron i Kina och den amerikanska centralbankens planer. Nikkei 225-indexet har under juni fallit med närmare 6 procent men är efter en tidigare stark utveckling upp 25 procent sedan årets början. De europeiska börserna faller också på bred front. Londonbörsens FTSE 100-index har backat med 6,3 procent i juni medan Frankfurts DAX har fallit med 4,9 procent.

Aktiekurserna

Stockholmsbörsens generalindex, månadsgenomsnitt

Källa: Affärsvärlden

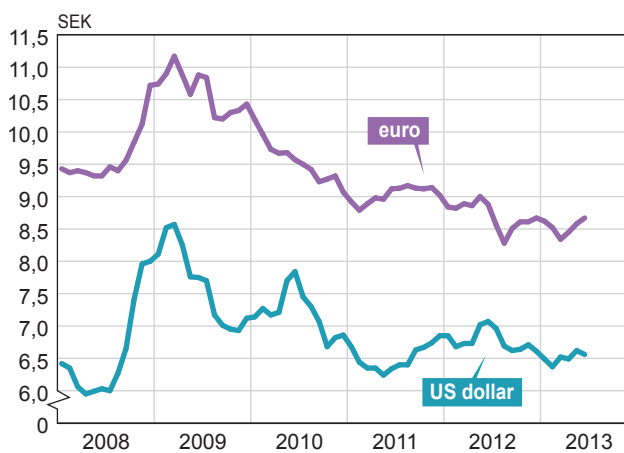
Stor nedgång på Stockholmsbörsen

I kölvattnet av månadens internationella händelser har Stockholmsbörsen haft en negativ utveckling. AFGX sjönk 6,7 procent i juni och av årets uppgång återstår endast 3,4 procent. Kronan har också tappat mot flertalet valutor. Under juni har priset på dollar ökat till 6,73 kronor, en förändring på närmare 2 procent. Den svenska kronan tappar även både mot euron och pundet som blivit 25 respektive 33 öre dyrare. Euron handlas i sista veckan av juni för 8,83 kronor och pundet för 10,39 kronor. Förändringarna beror delvis på en osäker världsmarknad där placerare återigen väljer att placera i dollar till följd av en ljusare amerikansk ekonomi. Att kronan försvagas under sommaren är dock ett normalt fenomen och beror på att svenska turister säljer kronor till förmån för annan valuta. Räntekurvan för svenska statspapper bibehåller sin lutning under juni. En tioårig svensk statsobligation gick upp med 7 punkter under juni och en 3 månaders statsskuldsväxel med 8 punkter.

Valutakurser

Svenska kronor i förhållande till dollar och euro.

Månadsgenomsnitt

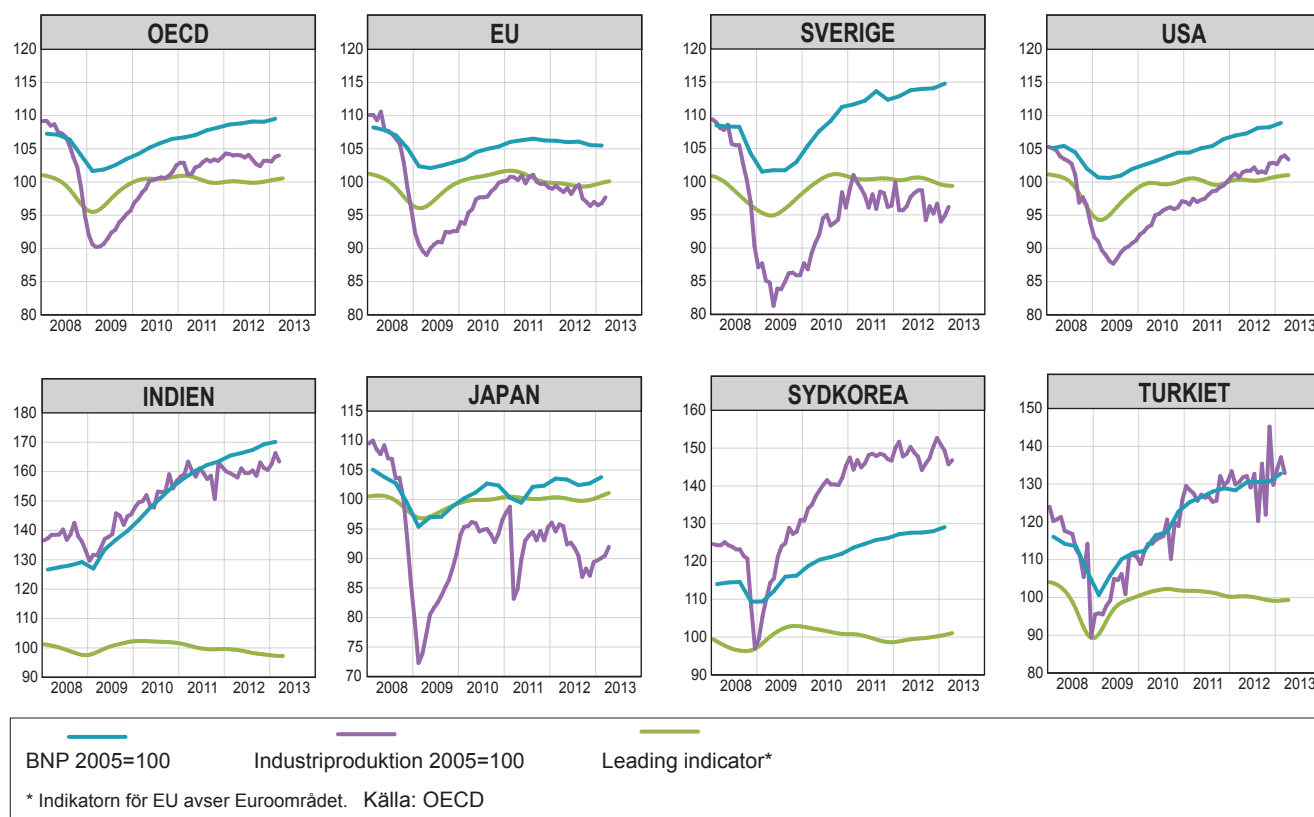

Källa: Riksbanken

Andreas Hörnvist, Finansmarknadsstatistik

INTERNATIONELL UTBLICK

Konjunkturindikatorer för några länder och -områden

Den amerikanska ekonomin fortsätter sin återhämtning och landets BNP ökade med 0,4 procent från fjärde till första kvartalet, säsongrensats. Tillväxten i den amerikanska industriproduktionen har sedan stannat av något och säsongrensade uppgifter visar att produktionen i april var 0,6 procent lägre än föregående månad. Den ledande indikatorn fortsatte likväl att öka och låg vid utgången av april över den långsiktiga trenden, vilket indikerar fortsatt god ekonomisk utveckling.

Den ekonomiska utvecklingen inom OECD-området var svag under föregående år och uppgifter för första kvartalet pekar på en fortsatt måttlig utveckling under årets första månader. Säsongrensade uppgifter visar att den kvartalsvisa BNP-tillväxten var 0,4 procent första kvartalet 2013. Mätt i årstakt var tillväxten 0,8 procent.

Flera av de stora ekonomierna i Asien har uppvisat en mycket stark tillväxt de senaste åren, även om öknings-takten har dämpats något. Korrigerat för säsongsvariationer ökade BNP i Indien 0,5 procent från fjärde till första kvartalet, vilket var sextonde kvartalet i följd med positiv kvartalstillväxt. Mätt i årstakt var tillväxten 2,8 procent. Tillväxten i den indiska industriproduktionen har dock stannat av och säsongrensade uppgifter visar att produktionen i mars var 1,7 procent lägre än föregående månad.

Även tillväxten för den Sydkoreanska ekonomin dämpades något under föregående år men från fjärde till första kvartalet ökade BNP med 0,8 procent. Även tillväxten inom industriproduktionen ökade och korrigerat för säsongsvariationer var uppgången 0,8 procent i april jämfört med månaden innan. Även den ledande indikatorn fortsatte att öka och ligger över den långsiktiga trenden, vilket bådär gott för den ekonomiska utvecklingen framöver.

I början av året initierades "Abenomics" inom den japanska ekonomin som anspelar på den nya premiärministern Shinzo Abes expansiva politik med syfte att få fart på den japanska tillväxten. Huruvida framgångsrik den blir kan enbart framtiden utvisa men säsongrensade uppgifter visar att BNP ökade 1,0 procent från sista kvartalet föregående år till första kvartalet 2013. Även tillväxten inom den japanska industriproduktionen steg något i april och ökade 1,7 procent från månaden innan, säsongrensats.

De senaste åren har Turkiet varit en av de snabbast växande ekonomierna. Föregående år mattades dock tillväxten till följd av en dämpad efterfrågan från omvärlden men ser nu återigen ut att ta fart. Korrigerat för säsongsvariationer ökade BNP 1,6 procent från fjärde till första kvartalet. Mätt i årstakt var BNP-tillväxten 3,4 procent. Betydande variationer i den säsongrensade industriproduktionen gör utvecklingen under de senaste månaderna svårtolkad.

INTERNATIONELL UTBLICK

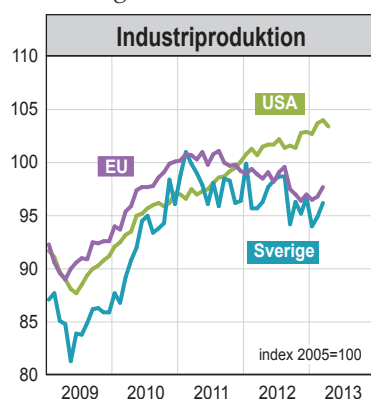
Industriproduktionen

Industriproduktionen i EU har fortsatt att utvecklas svagt under det senaste året med en nedgång på 1,2 procent på årsbasis vid utgången av första kvartalet. Uppgifter för de senaste tillgängliga månaderna visar däremot att produktionen ökade något i slutet av kvartalet och från februari till mars var uppgången 0,9 procent, säsongrensad. För den spanska industriproduktionen var nedgången i mars 0,8 procent i årstakt. Produktionen ökade emellertid i slutet av första kvartalet. Störst nedgång på årsbasis står Italien för där industriproduktionen i april minskade med 4,4 procent jämfört med samma månad föregående år.

Den tyska industriproduktionen har sakta återhämtat sig något under avslutningen på första kvartalet och i mars ökade produktionen 1,4 procent från månaden innan. För den svenska industriproduktionen var ökningen densamma och mått i årstakt ökade produktionen 0,5 procent i mars. Den norska industriproduktionen har utvecklats svagt det senaste året och nedgången i årstakt var 8,4 procent i mars. Från föregående månad ökade dock produktionen 1,0

procent, säsongrensad.

I april låg den amerikanska industriproduktionens tillväxt på 1,9 procent på årsbasis, men avstannade något under andra kvartalets första månad och var 0,6 procent lägre än månaden innan, säsongrensad.

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP ²⁾									
Förändr. föreg. kv.	%	0,2	-0,1	0,3	0,6	0,1	0,4	-0,1	0,4
Förändr. 4 kv.	%	-0,8	-2,2	0,6	1,7	-0,3	1,6	-0,7	0,8
Industriproduktion ³⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	-0,1	2,9	0,1	1,4	1,4	-0,6	0,9	0,2
Förändr. 12 mån.	%	1,0	-0,4	-0,7	0,5	-1,5	1,9	-1,2	0,0
KPI ⁴⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	0,2	0,0	0,2	0,2	0,3	0,2	0,1	0,0
Förändr. 12 mån.	%	0,6	2,5	2,4	0,3	1,6	1,4	1,6	1,3
Arbetslöshet ⁵⁾	%	7,0	8,2	7,7	8,4	5,4	7,6	11,0	8,0
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Förändr. 12 mån.	procentenheter	-0,8	0,6	-0,5	0,8	-0,1	-0,6	0,7	0,1
Kort ränta ⁶⁾	%	0,24	0,20	0,49	0,92	0,20	0,20	0,20	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,02	-0,01	0,00	-0,03	-0,01	0,00	-0,01	..
Förändr. 12 mån.	procentenheter	0,66	-0,48	-0,52	-0,46	-0,48	-0,09	-0,48	..
Lång ränta ⁷⁾	%	1,42	1,60	1,94	1,79	1,29	1,93	2,69	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,17	0,09	0,16	0,13	0,09	0,17	-0,17	..
Förändr. 12 mån.	procentenheter	-0,29	-0,22	0,01	0,28	-0,05	0,13	-0,84	..

1) EU27 men för kort och lång ränta avses euroområdet 2) Första kvartalet 3) Storbritannien och USA april, övriga mars Storbritannien april, övriga maj 5) USA maj, Storbritannien februari, övriga april 6) Maj 7) Danmark april, övriga maj

Källa: OECD och Eurostat

Industriproduktion

	Avser månad	Index 2005=100	Förändr. från föregående månad, %	Förändr. från motsv mån föreg år, %
EU	mar	97,7	0,9	-1,2
Danmark	mar	88,2	-0,1	1,0
Finland	mar	99,0	2,9	-0,4
Italien	apr	80,8	-0,4	-4,4
Spanien	mar	76,9	2,4	-0,8
Storbritannien	apr	87,7	0,1	-0,7
Sverige	mar	96,2	1,4	0,5
Tyskland	mar	112,9	1,4	-1,5
Norge	mar	79,6	1,0	-8,7
USA	apr	103,4	-0,6	1,9
Japan	apr	92,0	1,7	-3,7
OECD	mar	104,0	0,2	0,0

Källa: OECD

EU-barometern

EU-kommissionens konjunkturbarometer ökade åter i juni och denna gång var uppgången markant. Barometerindikatorn steg med 1,8 enheter för både euroområdet som för EU totalt och stannade på 91,3 respektive 92,6. Inom euroområdet berodde uppgången på ett ökat förtroende inom samtliga sektorer med undantag för tjänstesektorn där förtroendet låg kvar på ungefär samma nivå som tidigare. För EU totalt var det främst inom tjänstesektorn som stämningssläget förbättrades, där ökningen i Storbritannien var den bidragande faktorn. Bland de största medlemsländerna noterades Spanien, Italien, Frankrike och Tyskland för de kraftigaste uppgångarna medan stämningssläget försämrades något för Storbritannien och Polen. Sveriges indikator ökade 2,4 enheter till 100,2.

INTERNATIONELL UTBLICK

Spanien – ett land i kris

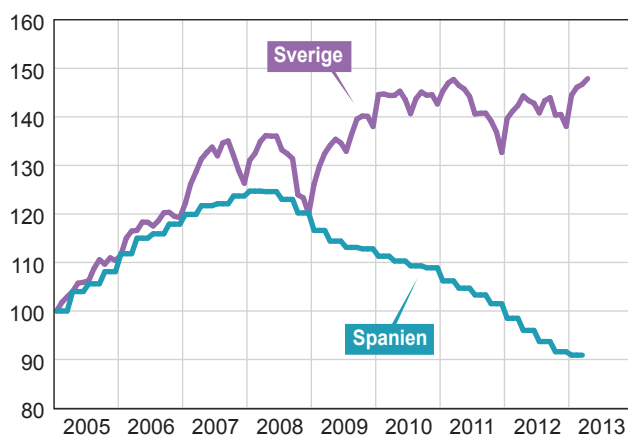
Spanien är euroområdet fjärde största ekonomi och brottas sedan många år med stora problem. Den kraschade bostadsmarknaden gör att många hushåll sitter med överbelånade bostäder som sjunkit kraftigt i värde och flera spanska banker har gått i konkurs eller räddats genom särskilda kapitaltillskott. Efter bostadskraschen störtade efterfrågan i ekonomin vilket medfört att Spaniens BNP har krympt med närmare 7 procent sedan början av 2008. Arbetslösheten är skyhögt, speciellt för ungdomar under 25 år, och stora budgetunderskott har inneburit att statskulden växt mycket snabbt. Hur denna nedåtgående spiral ska vändas återstår att se men de åtgärder som hittills vidtagits har åtminstone inte ännu gett någon positiv effekt på tillväxten.

Bankkris efter sprucken bostadsbubbla

Bakgrunden till den spanska krisen hittas som sagt till stor del i en upphäussad bostadsmarknad. Bostadspriserna steg kraftigt under lång tid och eldades på av en frikostig utlåning från bankerna. När bubblan sprack i kölvattnet efter finanskrisen rasade bostadspriserna och många spanska hushåll fann sig överbelånade och klarade inte av att betala räntor och amorteringar på lånen. Förutom att det inneburit ett hårt slag mot hushållen har de spanska bankerna drabbats synnerligen hårt med stora kreditförluster de senaste åren. Bristen på kapital har medfört att utlåningen minskat rejält vilket ytterligare dämpat bostadspriserna. Sedan 2007 har huspriserna fallit med ca 30 procent och kreditvärderingsföretaget Fitch bedömer att priserna inte kommer att botten förrän tidigast 2014.

Småhuspriser

Index jan 2005=100

Källa: Macrobond

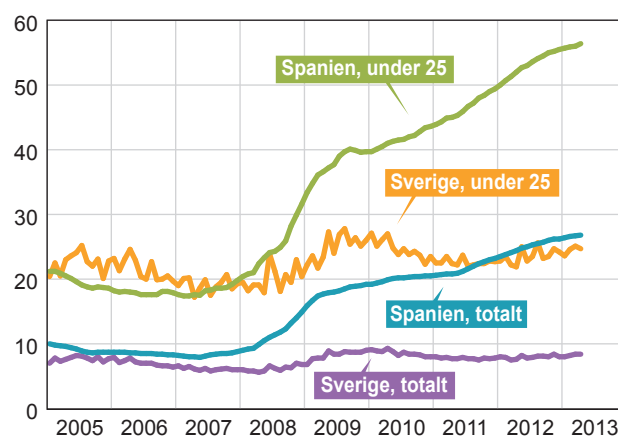
Stora räddningsaktioner har satts in för att rekapitalisera bankerna. En bankstödsfond har inrättats och Spanien har beviljats lån av de övriga euroländerna på 100 miljarder euro. Ungefär en tredjedel av detta belopp har hittills utnyttjats men den spanska centralbanken bedömer för tillfället att nya kapitalinjektioner inte kommer att krävas.

Rekordhög arbetslöshet

Den nedåtgående spiralen i den spanska ekonomin har slagit särskilt hårt mot arbetsmarknaden. I takt med att produktionen inom byggbranschen och industrin avstannade minskade jobben kraftigt. Nedskärningar inom den offentliga sektorn har ökat arbetslösheten ytterligare. Särskilt ungdomsarbetslösheten är hög och uppgår till hisnande 56 procent av arbetskraften. Inom EU är det endast Grekland som har ett lika allvarligt läge.

Arbetslöshet

Procent av arbetskraften. Säsongsrensade värden

Källa: Eurostat

Kraftig ökning av statsskulden

Spanien hade tidigare en väldigt låg statsskuld men den har de senaste åren ökat markant till följd av mycket stora budgetunderskott. Än ligger skuldkvoten klart lägre än andra krisländer som Italien, Portugal och Grekland, men ökningstakten har varit kraftigare i Spanien. Offentliga sektorns bruttoskuld var 36 procent av BNP 2007 medan den växt till 84 procent av BNP 2012. I kombination med att statsskulden ökat har även statsobligationsräntorna stigit rejält vilket inneburit ökade kostnader att finansiera skulden. Även om räntorna sjunkit tillbaka en hel del jämfört med förra sommaren så får Spanien fortfarande betala betydligt mer än exempelvis Tyskland och Sverige.

Lång väg tillbaka

Ännu finns inga tydliga tecken på att ekonomin ska vända uppåt igen. Första kvartalet 2013 sjönk BNP för sjätte kvartalet i rad och arbetslösheten fortsatte att stiga. Budgetåtgärder och skattehöjningar inverkar dämpande på ekonomin. En ljuspunkt är att indikatorn i EU-barometern visar en liten uppgång jämfört med andra halvåret 2012. Det är dock fortfarande långt kvar till det historiska genomsnittet. Enligt bedömningar från OECD är det främst åtgärder för att höja sysselsättningen och öka konkurrenskraften som blir särskilt viktiga i denna återhämtning. IMF spår i en färsk rapport att landets recession kan vara på väg mot sitt slut och bedömer att Spanien kommer att återgå till ekonomisk tillväxt senare i år.

SVENSKA EKONOMISKA INDIKATORER

	Enhet	Basår	Senaste uppgift	Förändring i % från		
				föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år	
Ekonomi, allmänt						
BNP	volym	2010=100	1 kv	105,9 ¹⁾	0,6 ¹⁾	1,7
Fast bruttoinvestering	volym	2010=100	1 kv	106,2 ¹⁾	-2,8 ¹⁾	-7,2
Hushållens konsumtion	volym	2010=100	1 kv	105,5 ¹⁾	1,0 ¹⁾	1,5
Tjänsteproduktion	volym	2010=100	apr	105,5 ¹⁾	-1,2 ¹⁾	-0,7
Lägenheter, påbörjade, nya	1 000-tal		1 kv	6,7		34
Industri						
Produktion	volym	2010=100	apr	100,4	0 ¹⁾	-1
			jan-apr	99,3		-2
Leveranser	volym	2010=100	apr	99,7	0 ¹⁾	-2
			jan-apr	99,0		-3
Orderingång	volym	2010=100	apr	99,1	-10 ¹⁾	2
			jan-apr	101,5		2
Kapacitetsutnyttjande	%		1 kv	84,6 ¹⁾	0,0 ¹⁾²⁾	-3,3 ¹⁾²⁾
Investeringar	mdr kr		1 kv	18,1		-3
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		maj	94,6	-1 ¹⁾	-12
			jan-maj	462,4		-8
Varuimport	mdr kr		maj	88,9	-1 ¹⁾	-8
			jan-maj	426,8		-10
Handelsnetto	mdr kr		maj	5,7		
			jan-maj	35,6		
Bytesbalans	mdr kr		1 kv	67,9		
Konsumtion						
Detaljhandels försäljning	volym	2010=100	maj	105,8 ¹⁾	0,8 ¹⁾	3,1
			jan-maj			2,2
Personbilsregistreringar, nya	st		maj	28 575	0 ¹⁾	0
			jan-maj	115 973		-8
Consumer Confidence Indicator ³⁾	nettotal		jun	4 ⁴⁾	4 ⁴⁾	3 ⁴⁾
Priser						
Konsumentprisindex		1980=100	maj	314,5	0,2	-0,2
Nettoprisindex		1980=100	maj	264,7	0,2	-0,5
Producentprisindex		2005=100	maj	110,8	-0,1	-4,9
Exportprisindex		2005=100	maj	103,8	0,6	-8,0
Importprisindex		2005=100	maj	107,4	0,5	-6,2
Prisindex för inhemsk tillgång		2005=100	maj	112,9	-0,1	-3,8
Hemmamarknadsprisindex		2005=100	maj	118,5	-0,7	-1,5
Arbetsmarknad, löner						
Sysselsatta 15-74 år	1 000-tal		maj	4 667	1,0 ¹⁾	1,1
Arbetslösa 15-74 år	1 000-tal		maj	417	0,4 ¹⁾	-3,3
därav heltidsstuderande	1 000-tal		maj	182	.. ¹⁾	0,4
Lediga platser	1 000-tal		maj	63		-0,2
Lediga platser, kvarstående	1 000-tal		maj	49		3,1
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		2008 jan=100	apr	113,4		1,2
Timlön, industriarbetare	kr		apr	162,7		-0,2
Finansmarknad						
Inlåning i MFI från icke-MFI ⁵⁾	mdr kr		apr	3 187,2	1,5	11,7
Utlåning från MFI till icke-MFI ⁵⁾	mdr kr		apr	6 268,7	1,4	3,8
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		jun	2,03	0,24 ²⁾	0,58 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldväxlar	%		jun	0,92	0,00 ²⁾	-0,32 ²⁾
Statsskuldens månadsförändring	mdr kr		maj	-1,0		
Valutakurs, TCW-index	18 nov 1992=100		26 jun	118,9	1,8	-3,6

1) Säsongrensade tal 2) Procentenheter 3) Hushållens syn på sv. ekonomi, och köp av kapitalvaror 4) Nettotal för resp period 5) Monetära finansinstitut

Utgivningscentralen, avd för nationalräkenskaper,
Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
Tfn 08-506 940 00
Ansvarig utgivare: Monica Nelson Edberg
Redaktör: Thomas Bjurenvall
Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppge källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2013-A06T11306_pdf (pdf)